

**STRATEŠKI PLAN AKTIVNOSTI
DRŽAVNE AGENCIJE ZA ISTRAGE I ZAŠTITU
2015-2017**

I. Sarajevo, januar 2015. godine

Poruka direktora SIPA-e

Državna agencija za istrage i zaštitu je vodeća policijska agencija u Bosni i Hercegovini koja je nadležna za sprečavanje, otkrivanje i istrage krivičnih djela iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, a posebno: organizovanog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te teškog finansijskog kriminala. Državna agencija za istrage i zaštitu kontinuirano provodi aktivnosti na prikupljanju obavještenja i podataka o navedenim krivičnim djelima, te prati i analizira bezbjednosnu situaciju i pojave koje pogoduju nastanku i razvoju kriminalitetu.

Ono što karakteriše i izdvaja Državnu agenciju za istrage i zaštitu u odnosu na ostale policijske agencije u Bosni i Hercegovini su slijedeće činjenice:

- nadležnost na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine;
- stručnost, profesionalizam i angažman kadrovskih potencijala;
- materijalno-tehnička opremljenost;
- međunarodna i međuagencijska saradnja;
- visoka stručnost i profesionalizam u rukovođenju.

Državna agencija za istrage i zaštitu je u proteklom periodu značajno unaprijedila svoj rad i vratila povjerenje građana u bezbjednosnih sistem Bosne i Hercegovine, prvenstveno zbog činjenice da smo se suprostavili najtežim oblicima kriminala, kriminalnim grupama i pojedincima, dokazujući da niko nije iznad zakona i da za ovu Agenciju nema nedodirljivih pojedinaca i grupa.

Kroz ovaj Strateški plan Agencija je definisala misiju, viziju i ciljeve koje planira ostvariti u period 2015-2017, a koji se u najkraćem ogledaju u nastavku pozitivnog trenda i unapređenju efikasnosti, efektivnosti, etičnosti, stručnosti, profesionalnosti i ekonomičnosti u radu, što će uz unapređenje kadravskih i materijalno-tehničkih kapaciteta, kao i jačanje međuagencijske i međunarodne saradnje obezbjediti bezbjedno okruženje u Bosni i Hercegovinii još više unaprijediti ugled ove Agencije u domaćim i međunarodnim okvirima. Posebnu pažnju ćemo posvetiti borbi protiv terorizma, kao globalnom problem, kroz stvaranje boljih prepostavki u organizacionoj strukturi, obukama i materijalno-tehničkoj opremljenosti.

Državna agencija za istrage i zaštitu će u saradnji sa domaćim i međunarodnim agencijama za sprovođenje zakona, dati značajan doprinos stvaranju boljeg bezbjednosnog okruženja u Bosni i Hercegovini i regionu.

DIREKTOR
GLAVNI GENERALNI INSPEKTOR POLICIJE

Goran Zubac

1. Uvod.....	5
2. Misija i vizija SIPA-e.....	6
3. Institucionalni i zakonski okvir za funkcionisanje SIPA-e.....	7
3.1. Nadležnosti SIPA-e.....	7
3.2. Organizaciona struktura SIPA-e.....	8
3.3. Situiranost SIPA-e u odnosu na izvršnu i zakonodavnu vlast u BiH.....	9
3.4. Zakonski osnov za međunarodnu i međuagencijsku saradnju SIPA-e	9
4. Strateško okruženje koje utiče na rad SIPA-e.....	11
4.1. Bezbjednosna politika BiH.....	12
4.2. Strateški plan Ministarstva bezbjednosti BiH 2014-2016.....	12
4.3. Strategija BiH u borbi protiv organizovanog kriminala 2014-2016.....	12
4.4. Strategija suprostavljanja trgovini ljudima u BiH 2013-2015.....	14
4.5. Državna strategija za rad na predmetima ratnih zločina.....	14
4.6. Strategija proširenja i ključni izazovi.....	15
4.7. Proces integrisanja u EU.....	16
4.8. Reforma pravosuda.....	17
4.9. Reforma javne uprave.....	17
4.10. Međunarodna i međuagencijska policijska saradnja	18
4.10.1. Multilateralna saradnja.....	18
4.10.2. Regionalna saradnja.....	19
4.10.3. Bilateralna saradnja.....	19
4.10..4. Međuagencijska saradnja na nivou BiH.....	20
4.11. Javnost i mediji.....	20
5. Savremeni trendovi, društvene promjene i izazovi koji utiču na rad SIPA-e.....	22
5.1. Organizovani kriminal.....	22
5.2. Terorizam.....	23
5.3. Pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti.....	24
5.4. Korupcija.....	25
5.5. Trgovina narkoticima.....	25
5.6. Trgovina ljudima.....	26

6. Strateški ciljevi SIPA-e.....	27
6.1. Strateški cilj 1.....	28
6.1.1. Programi.....	29
6.1.2. Očekivani rezultat cilja – indikator uspjeha.....	30
6.2. Strateški cilj 2.....	31
6.2.1. Programi.....	32
6.2.2. Očekivani rezultat cilja – indikator uspjeha.....	34
6.3. Strateški cilj 3.....	35
6.3.1. Programi.....	36
6.3.2. Očekivani rezultat cilja – indikator uspjeha.....	37
6.4. Strateški cilj 4.....	38
6.4.1. Programi.....	39
6.4.2. Očekivani rezultat cilja – indikator uspjeha.....	40
6.5. Strateški cilj 5.....	41
6.5.1. Programi.....	42
6.5.2. Očekivani rezultat cilja – indikator uspjeha.....	43

1. UVOD

Strateško planiranje je strukturirana i racionalna metodologija koja pomaže organizaciji da usmjeri svoju energiju kako bi obezbijedila da svi njeni članovi rade na ostvarivanju jednakih ciljeva. U tom pogledu, omogućava sistematičan pristup procjenjivanju i prilagođavanju organizacionih usmjerenja u skladu sa promjenjivim vanjskim faktorima.

Ovaj strateški plan aktivnosti upućuje na trenutno i projicirano interno i eksterno okruženje Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA) uspostavljanjem novih prioriteta, kao i sistematičnu strukturu za ostvarivanje postavljenih ciljeva koji su rezultat sveobuhvatne analize. Naš proces planiranja prevodi te ciljeve u ostvarive i mjerive aktivnosti, kako bismo bili u mogućnosti pratiti tok njihove primjene.

Nakon izvršene svobuhvatne analize realizacije Strateškog plana aktivnosti Državne agencije za istrage i zaštitu 2012-20114, pristupilo se definisanju strateških ciljeva. Pored opisa svakog od ciljeva, nalaze se „indikatori uspjeha” koji pružaju okvir za buduće dizajniranje preciznijih standarda i mjerila za utvrđivanje ostvarivanja ciljeva i napredovanja u njihovom ostvarivanju. Pored usklađenosti sa izjavama o viziji i misiji SIPA-e, naši strateški ciljevi upućuju i na prethodno prepoznata ključna pitanja i pružaju osnovu za formulisanje programa i godišnjih ciljeva.

Nadalje, formulisani su programi za svaki strateški cilj. Programi su izjave o glavnim pristupima ili metodama za ostvarivanje ciljeva i rješavanje konkretnih pitanja. Programi pružaju odgovor na pitanje: „Na koji način ćemo postići naš cilj?”.

Strateški plan SIPA-e uspostavlja osnovu za pripreme i implementaciju godišnjeg operativnog plana. Godišnji operativni plan sadržaće godišnje ciljeve, koji provode programe sadržane u Strateškom planu. Godišnji ciljevi su specifične, konkretnе, mjerive izjave o tome šta treba uraditi kako bi se cilj ostvario, najčešće u okviru jedne godine (ili manje).

2. MISIJA I VIZIJA SIPA-e

M I S I J A:

Kontinuirano raditi i jačati kapacitete na sprječavanju, otkrivanju i istragama krivičnih djela iz nadležnosti Suda BiH, a posebno: organizovanog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te teškog finansijskog kriminala.

Pružiti zaštitu svim građanima u BiH i unaprijediti njihov osjećaj bezbjednosti i povjerenja u bezbjednosni sistem.

Jačati međunarodnu i međuagencijsku saradnju, a posebno saradnju sa građanima.

Zadržati liderske pozicije i ostati prepoznatljiv partner u saradnji na provođenju međunarodnih istraga iz oblasti organizovanog kriminala.

V I Z I J A:

Državna agencija za istrage i zaštitu, kao vodeća agencija za sprovođenje zakona u BiH, u saradnji sa drugim agencijama obezbijediće najviši kvalitet usluga u oblasti bezbjednosti građana i imovine.

3. INSTITUCIONALNI I ZAKONSKI OKVIR ZA FUNKCIONISANJE SIPA-e

3.1. Nadležnosti SIPA-e

Državna agencija za istrage i zaštitu (u daljem tekstu: SIPA) osnovana je 2004. godine donošenjem Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu¹ (u daljem tekstu: Zakon). Ovim zakonom utvrđena je nadležnost i organizacija SIPA-e kao policijskog organa. SIPA je pravno naslijedila Agenciju za informacije i zaštitu koja je osnovana 2002. godine kao samostalna institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH), odgovorna za prikupljanje i obradu podataka od interesa za provođenje međunarodnih i krivičnih zakona BiH, kao i za zaštitu vrlo važnih ličnosti, diplomatsko-konzularnih predstavništava i objekata institucija BiH, te diplomatskih misija koje imaju mandat u BiH.

U skladu sa Zakonom, SIPA je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH (u daljem tekstu: Ministarstvo), sa operativnom samostalnošću, osnovana radi obavljanja policijskih poslova, a na čijem je čelu direktor i koja se finansira iz Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH. To je ujedno prva policijska agencija koja svoju nadležnost ostvaruje na cijeloj teritoriji BiH.

Na sva pitanja organizacije i upravljanja, te druga pitanja značajna za funkcioniranje SIPA-e kao upravne organizacije, kao što je donošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i drugih propisa, upravni nadzor, odnos između institucija BiH, te odnos prema pravnim i fizičkim osobama, u mjeri u kojoj nisu propisana Zakonom, primjenjuje se Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH², te Zakon o upravi³.

Poslovi iz nadležnosti SIPA-e su⁴:

1. Sprječavanje, otkrivanje i istraga krivičnih djela iz nadležnosti Suda BiH, a posebno: organizovanog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te teškog finansijskog kriminala;
2. Prikupljanje obavještenja i podataka o krivičnim djelima iz prethodne tačke, te praćenje i analiza sigurnosne situacije i pojava koje pogoduju nastanku i razvoju kriminaliteta;
3. Pružanje pomoći Sudu i Tužilaštvu BiH u prikupljanju obavještenja, te izvršavanje naloga Suda i glavnog tužioca BiH;
4. Zaštita svjedoka;
5. Provodenje međunarodnih sporazuma o policijskoj saradnji i drugih međunarodnih instrumenata u njenoj nadležnosti;
6. Kriminalistička ekspertiza;
7. Ostali poslovi propisani zakonom i drugim propisom.

---

¹ Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu („Službeni glasnik BiH“, br. 27/04, 63/04, 35/05, 49/09 i 40/12).

² Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 6/13).

³ Zakon o upravi („Službeni glasnik BiH“, br. 32/02 i 102/09).

⁴ Donošenjem Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08), izvršene su izmjene i dopune Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu („Službeni glasnik BiH“, broj 49/09), kojim su iz nadležnosti SIPA-e brisane odredbe koje se odnose na fizičku i tehničku zaštitu lica, objekata i druge imovine zaštićene po ovom zakonu.

SIPA obrađuje podatke i vodi evidencije u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH⁵, Zakonom o zaštiti ličnih podataka⁶ i drugim propisima BiH.

3.2. Organizaciona struktura SIPA-e

Izvršavanje poslova iz nadležnosti SIPA-e odvija se u okviru radnih mjesta izvan organizacione strukture osnovnih organizacionih jedinica SIPA-e, osnovnih organizacionih jedinica koje su osnovane Zakonom i ostalih organizacionih jedinica unutar i izvan sjedišta SIPA-e koje su uspostavljene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Državne agencije za istrage i zaštitu.

a) Radna mjesta izvan osnovnih organizacionih jedinica SIPA-e su:

1. Direktor SIPA-e;
2. Zamjenik direktora SIPA-e, kao i radna mjesta koja su direktno vezana za direktora i zamjenika direktora SIPA-e.

b) Osnovne organizacione jedinice u sjedištu SIPA-e su:

1. Sektor za planiranje, analitiku, saradnju i informisanje;
2. Kriminalističko-istražno odjeljenje;
3. Finansijsko-obavještajno odjeljenje;
4. Sektor za istraživanje ratnih zločina i krivičnih djela kažnjivih po međunarodnom humanitarnom pravu;
5. Odjeljenje za zaštitu svjedoka;
6. Odjeljenje za unutrašnju kontrolu;
7. Jedinica za specijalnu podršku;
8. Sektor za operativnu podršku;
9. Sektor za administraciju i unutrašnju podršku;
10. Sektor za materijalno-finansijske poslove;
11. Jedinica interne revizije.

c) Organizacione jedinice izvan sjedišta Agencije su:

1. Regionalna kancelarija Banja Luka;
2. Regionalna kancelarija Mostar;
3. Regionalna kancelarija Sarajevo;
4. Regionalna kancelarija Tuzla.

Organizacione jedinice navedene u tačkama b) 2. 3. 5. 6. i 7., te c) 1. i 2. propisane su Zakonom, dok su ostale organizacione jedinice utvrđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Državne agencije za istrage i zaštitu⁷.

---

⁵ Zakon o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06, 15/08, 63/08, 35/09 i 7/12).

⁶ Zakon o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH, broj 49/06, 76/11 i 80/11).

⁷ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Državne agencije za istrage i zaštitu broj 16-09-02-721-31/13 od 06.10.2014.godine.

3.3. Situiranost SIPA-e u odnosu na izvršnu i zakonodavnu vlast BiH

Pored SIPA-e, upravne organizacije u sastavu Ministarstva su još Granična policija, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela, Služba za poslove sa strancima, Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja, Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova i Agencija za policijsku podršku.

Kada je u pitanju situiranost SIPA-e u odnosu na izvršnu i zakonodavnu vlast u BiH, isti je regulisan kroz zakonska rješenja.

Odnosi i situiranost SIPA-e u odnosu na izvršnu vlast, odnosno na Ministarstvo i Vijeće ministara BiH, ogledaju se u slijedećem:

- a) Vijeće ministara imenuje direktora i zamjenika direktora SIPA-e;
- b) Vijeće ministara donosi odluku o uspostavi novih regionalnih kancelarija SIPA-e;
- c) Vijeće ministara daje saglasnost na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji SIPA-e;
- d) Direktor je za svoj rad i rad SIPA-e, te za situaciju na područjima iz nadležnosti SIPA-e odgovoran ministru sigurnosti BiH (u dalnjem tekstu: ministar) i Vijeću ministara BiH;
- e) Direktor podnosi izvještaje o radu SIPA-e ministru;
- f) Direktor izrađuje godišnji plan rada prema smjernicama predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, te godišnji budžet SIPA-e i predlaže ih ministru, koji ih prosljeđuje Vijeću ministara BiH;
- g) Direktor ima zakonsku obavezu podnošenja godišnjeg izvještaja o radu i situaciji na područjima iz nadležnosti SIPA-e ministru, koji ga prosljeđuje Vijeću ministara BiH, te posebnih izvještaja po potrebi ili na zahtjev ministra;
- h) Direktor podnosi izvještaj Parlamentarnoj skupštini BiH, Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH, na njihov zahtjev.

U odnosu na zakonodavnu vlast u BiH, SIPA uglavnom ima indirektne odnose koji se provode preko Ministarstva. U tom smislu, kao što je već rečeno, direktor SIPA-e je u obavezi da na zahtjev Parlamentarne skupštine BiH isto podnosi izvještaj.

Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH, osnovan je Nezavisni odbor, kao nezavisno tijelo Parlamentarne skupštine BiH, koji ima utvrđene nadležnosti u odnosu na SIPA-u. Između ostalog, Nezavisni odbor je nadležan za provođenje procesa odabira kandidata i predlaganje smjenjivanja policijskih rukovodilaca i zamjenika rukovodilaca policijskih tijela BiH, odnosno, razmatranje pritužbi na rad rukovodilaca i zamjenika rukovodilaca policijskih tijela BiH i obavljanje o tome Ministarstvo i Vijeće ministara BiH.

Određene nadležnosti na polju sigurnosti, a samim tim i u odnosu na SIPA-u, ima i Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH, koja predstavlja zajedničko i stalno tijelo Parlamentarne skupštine BiH. Ova komisija, između ostalog, ima nadležnost da razmatra i prati provođenje sigurnosne politike BiH, razmatra izvještaje Ministarstva i drugih izvršnih tijela koja se bave pitanjima iz oblasti sigurnosti i o tome izvještava Parlamentarnu skupštinu BiH, razmatra izvještaje o reviziji institucija iz oblasti sigurnosne politike BiH, te razmatra i druga pitanja iz oblasti sigurnosti BiH.

3.4. Zakonski osnov za međunarodnu i međuagencijsku saradnju SIPA-e

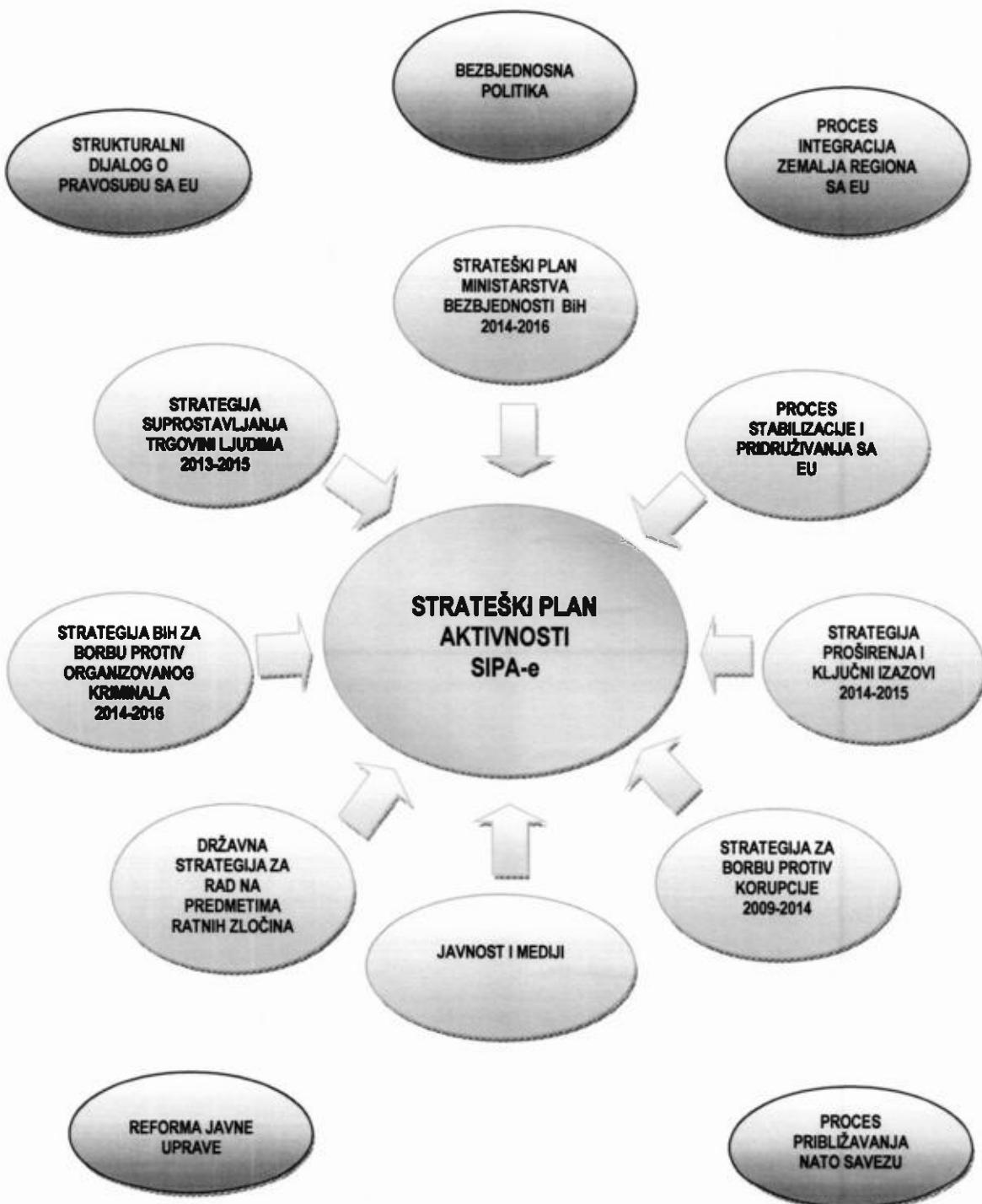
Uspješna borba protiv svih vidova kriminaliteta podrazumijeva dobru saradnju svih institucija za sprovodenje zakona ali i drugih relevantnih institucija. Službena saradnja SIPA-e sa drugim institucijama u Bosni i Hercegovini propisana je članom 21. Zakona. Sve što nije

obuhvaćeno zakonom, u smislu pružanja pomoći i međusobne saradnje, uređuje se međusobnim sporazumima, odnosno memorandumima, u skladu sa zakonoskim nadležnostima SIPA-e.

Budući da je međunarodna službena saradnja u izvornoj nadležnosti državnih institucija, a da je SIPA vodeća policijska agencija u BiH, proizilazi da je policijska službena saradnja, kako međunarodna, tako i međuagencijska, jedan od najznačajnijih aspekata rada SIPA-e. Pored toga, poslovi iz nadležnosti SIPA-e su vezani za sprječavanje, otkrivanje i istragu najtežih oblika krivičnih djela, zasnovanih na međunarodnim i organizovanim principima, što uslovjava neophodnost uspostavljanja unificiranih mehanizama koji, pored razmjene informacija, moraju uključivati operativne i strateške aspekte izražene kroz formu bilateralne, regionalne i multilateralne službene saradnje.

Pored toga, što je međunarodna policijska saradnja definisana Zakonom, njeni različiti aspekti su još propisani Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i Zakonom o programu zaštite svjedoka u BiH. Naime, obzirom da su poslovi iz nadležnosti SIPA-e sprječavanje, otkrivanje i istraga krivičnih djela iz nadležnosti Suda BiH, a posebno: organiziranog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te teškog finansijskog kriminala, drugim riječima, krivičnih dijela sa predznakom „međunarodni“ koje je nemoguće riješiti unilateralno, oslanjajući se isključivo na vlastite kapacitete, međunarodna policijska saradnja dobija još veći značaj.

4. STRATEŠKO OKRUŽENJE KOJE UTIČE NA RAD SIPA-e

4.1. Bezbjednosna politika BiH

Bezbjednosna politika BiH je dokument koji definiše dugoročnu i koherentnu strategiju, koja daje okvir i smjernice za izgradnju sistema i svih mehanizama nužnih za djelotvorno djelovanje sektora bezbjednosti. Bezbjednosna politika BiH ima veliki uticaj na rad SIPA-e, odnosno na njeno strateško planiranje. Ciljevima koji se odnose na bezbjednosnu politiku predviđa se uspostavljanje i razvoj institucija sistema bezbjednosti sposobnih da odgovore na sve rizike i prijetnje osnovnim vrijednostima i interesima BiH. U vezi s tim, u okviru unutrašnje politike navodi se da će subjekti bezbjednosnog sistema BiH svoje djelovanje usmjeriti posebno na borbu protiv terorizma, organizovanog kriminala i korupcije, protiv ilegalnih migracija i trgovine ljudima.

U dijelu koji se odnosi na ostvarivanje ciljeva unutrašnje bezbjednosti ovaj dokument predviđa uključivanje u regionalne i evroatlanske inicijative, te ispunjavanje obaveza iz međunarodnih ugovora, što će doprinijeti da se djelatnost tijela i službi koje provode unutrašnju politiku BiH, stalno usklađuje sa evropskim standardima.

U okviru vanjske politike BiH ima istovjetno stajalište kao i Evropska unija u područjima zabrane razvoja, proizvodnje, skladištenja i upotrebe hemijskog oružja, sveobuhvatne zabrane nuklearnih eksperimenata, kontrole oružja za masovno uništavanje i sl. BiH je prihvatile Kodeks ponašanja EU u pogledu izvoza oružja i ugradila ga u svoje zakonodavstvo i potpisnica je većine postojećih međunarodnih sporazuma i ugovora o neširenju oružja za masovno uništenje. BiH promoviše Program akcije o nezakonitoj trgovini lakin naoružanjem na regionalnom nivou u okviru OEŠ-a.

4.2. Strateški plan Ministarstva bezbjednosti 2014-2016.

Ovaj dokument je zbir programskih i kadrovskih projekcija organizacionih jedinica Ministarstva za period 2014.-2016. godine. Njegova svrha je primarno da u jednom okviru planiranja i praćenja objedini sve prioritetne zahtjeve koje Ministarstvo treba da realizuje na putu euroatlanskih integracija, ali i da predviđi i planira resurse potrebne za njihovu realizaciju.

U Strateškom planu Ministarstva 2014-2016.godina definisana su četiri strateška cilja:

- a) uspostaviti i održavati moderan zakonodavni okvir sukladan potrebama BiH na putu ka euroatlanskim integracijama;
- b) unaprijediti međunarodnu saradnju i perspektivu BiH u oblasti EU i NATO integracija;
- c) provoditi i unaprijediti aktivnosti u oblastima zaštite granica, imigracija i azila, tajnih podataka, zaštite i spašavanja, opšte sigurnosti i borbe protiv svih oblika kriminala;
- d) ojačati institucionalne kapacitete Ministarstva.

4.3. Strategija Bosne i Hercegovine u borbi protiv organizovanog kriminala 2014-2016.

Donošenje i implementacija Strategije za borbu protiv organizovanog kriminala je od najšireg značaja za sve građane BiH i važan je korak u procesu pridruživanja Evropskoj uniji, ali i jasna opredjeljenost BiH da u najvećoj mogućoj mjeri da doprinos u borbi protiv evidentno globalnog problema.

Njenoj izradi je prethodila izrada Procjene prijetnji od organiziranog kriminala u BiH (OCTA BiH), prvog ovakvog dokumenta u našoj zemlji, koji razrađuje opasnosti koje prijete od organiziranog kriminala i daje prioritet onima za koje je predviđeno da će u budućnosti uzrokovati najveću štetu, što ujedno predstavlja i temelj za izradu ovog Strateškog dokumenata.

Strategijom se utvrđuje politika u oblasti uspostavljanja efikasnog sistema za borbu protiv organizovanog kriminala, definišu strategijski ciljevi, uloge i odgovornost svih subjekata i određuje okvire za izradu planova implementacije. Takođe, Strategijom se stvaraju dodatni uslovi za efikasnije uključivanje BiH u regionalni, evropski i svjetski koncept borbe protiv organizovanog kriminala.

Strategiom za borbu protiv organizovanog kriminala definišu se i osnovni ciljevi u borbi protiv organizovanog kriminala:

1. Usklađivanje pravnih propisa BiH sa međunarodnim konvencijama, sporazumima, preporukama i drugim standardima koji tretiraju borbu protiv organizovanog kriminala.
2. Potpuna harmonizacija pravnih propisa unutar BiH.
3. Unaprijeđenje pravnog i institucionalnog okvira za oduzimanje imovine stečene kriminalom.
4. Jačanje kapaciteta (ljudskih, materijalno-tehničkih i finansijskih) svih subjekata u BiH koji učestvuju u borbi protiv organizovanog kriminala.
5. Razvijanje proaktivnog pristupa u borbi protiv organizovanog kriminala.
6. Jačanje i razvoj međuinsticunalne i međuagencijske saradnje u BiH.
7. Razvijanje međunarodne saradnje u borbi protiv svih oblika organizovanog kriminala uz intenziviranje učešća u međunarodnim organizacijama, inicijativama, radnim grupama i tijelima, te omogućavanje vođenja zajedničkih istraga kroz formiranje zajedničkih istražnih timova.
8. Jačanje institucionalnih kapaciteta za vođenje finansijskih istraga u sklopu krivičnih istraga i u postupcima oduzimanja nezakonito stečene imovinske koristi.
9. Osigurati standardizovan i efikasan pravni okvir kao i institucionalne kapacitete za primjenu posebnih istražnih radnji.
10. Osigurati preduslove za efikasnu provedbu mjera zaštite svjedoka u BiH.
11. Izgradnja novih standardizovanih, i razvoj, održavanje i ažuriranje postojećih informacionih sistema i baza podataka agencija za provođenje zakona, te kontinuirana informatička edukacija zaposlenih.
12. Analizirati i unaprijediti pravni okvir u oblasti rada privatnih zaštitarskih agencija u BiH.
13. Razvoj nezavisnih istraživanja organizovanog kriminala, podrška institucijama koje se bave multidisciplinarnim istraživanjem organizovanog kriminala uz unapredjenje saradnje sa naučnim i akademskim organizacijama.
14. Jačanje suradnje sa organizacijama civilnog društva, podizanje svijesti i edukacija građana o rizicima i štetnim posljedicama koje organizovani kriminal ima na društvo u cjelini.
15. Jačanje saradnje sa elektronskim i pisanim medijima radi objektivnog i blagovremenog upoznavanja javnosti sa faktorima koji generišu organizovani kriminal.
16. Koordinirati strategiju i njenu implementaciju sa ostalim relevantnim strategijama kao što su: integrисано upravljanje granicom; borba protiv korupcije; sprečavanje pranja novca i finansiranje terorističkih aktivnosti; suzbijanje trgovine ljudima, kontrola neovlašteog prometa opojnih droga, suzbijanje i prevencija; Strategijom u oblasti migracija i azila i Akcionim planom 2012.-2015. godina.
17. Uspostava sistema za djelotvornu procjenu prijetnji od organizovanog kriminala u BiH.

4.4. Strategija suprostavljanja trgovini ljudima u BiH 2013-2015.

Raspoloživi podaci ukazuju da je BiH polazišna, odredišna i tranzitna zemlja za žene, muškarce i djecu, koji su žrtve trgovine ljudima u svrhu seksualnog iskorištavanja i prisilnog rada. Trgovina ljudima u svrhu seksualnog iskorištavanja se odvija u privatnim stanovima, motelima i na benzinskim pumpama, dok se dječaci i djevojčice romske pripadnosti najčešće podvrgavaju prisilnom radu, prisilnom prosjačenju, kao i prisilnom sklapanju braka.

Stanje u oblasti trgovine ljudima u BiH je i dalje složeno jer nije postignut napredak u pogledu osuđivanja počinitelja trgovine ljudima niti identificiranja i zaštite žrtava trgovine ljudima, stoga je BiH rangirana na nivo 2 i stavljena na nadzornu listu po Izvještaju Stejt departmenta.

U cilju potpune implementacije Strategije suprostavljanja trgovini ljudima, u narednom periodu, potrebno je prioritetno uskladiti zakonodavstvo, na način, da se svi zakoni na nižim nivoima usklade sa odredbama zakona na državnom nivou, a koji propisuju problematiku borbe protiv trgovine ljudima. Kako bi se svi oblici trgovine ljudima propisali kao krivično djelo, jer predmeti s međunarodnim aspektom mogu biti krivično gonjeni na državnom nivou.

Nadalje, nadležna tijela i pravosudni organi moraju dati prioritet u postupanju po predmetima, koji propisuju krivična djela trgovine ljudima. Takođe, pojačano sprovoditi aktivnosti na suzbijanju trgovine ljudima, kroz uspostavu i rad regionalnih monitoring timova za borbu protiv trgovine ljudima, koji koordinira provođenje državnog akcionog plana za borbu protiv trgovine ljudima.

Analogno prethodnom, potrebno je unaprijediti aktivnosti u okviru Udarne grupe za borbu protiv trgovine ljudima i organizovane ilegalne migracije, kroz dodatne aktivnosti SIPA-e. U kontinuitetu pratititu finansijske aspekte trgovine ljudima, odnosno pribavljanja finansijske koristi eksploatacijom drugih lica.

4.5. Državna strategija za rad na predmetima ratnih zločina

Državna strategija za rad na predmetima ratnih zločina koja je donesena u decembru 2008.godine, postavila je određene ciljeve pred sudove i tužilaštva u BiH, kao i sve druge subjekte koji učestvuju u procesuiranju predmeta ratnih zločina.

Strategija predviđa uspostavljanje jedinstvene evidencije o svim nezavršenim predmetima ratnih zločina u BiH, podjelu predmeta u dvije grupe, rokove za procesuiranje predmeta, kriterije za ocjenu složenosti predmeta, ujednačavanje sudske prakse na cijeloj teritoriji BiH, kadrovske, materijalne i finansijske kapacitete za procesuiranje, regionalnu saradnju i zaštitu i podršku žrtvama i svjedocima.

U dosadašnjem periodu, postignuti su djelimični rezultati u implementaciji Državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina i neki od zadatih ključnih ciljeva nisu ostvareni. Predviđeno je da najsloženiji i najprioritetni predmeti ratnih zločina trajući biti okončani u roku od 7 godina, a ostali predmeti u periodu od 15 godina od usvajanja iste. Radi ostvaranje planiranog, određen broj manje složenih predmeta ratnih zločina sa državnog nivoa, ustupljen je na entitesko pravosuđe i pravosuđe Brčko distrikta BiH, ali se taj proces ne odvija željenom dinamikom i predmeti prema procjenama neće biti završeni u zadatom roku. Znatno kašnjenje u uspostavljanju jedinstvene evidencije predmeta ratni zločini je imalo za posljedicu otvaranje paralelnih istraga.

U prethodnom periodu, imenovan je određen broj novih tužilaca i sudija za rad na predmetima ratnih zločina, na svim nivoima. U tom pogledu, očekuje se intenziviranje rada na

predmetima ratnih zločina, a što će se odraziti na samu SIPA-u, u smislu potrebe da dodatno angažuje neophodne ljudske i materijalno-tehničke kapacitete za rad na predmetima ratnih zločina, u cilju adekvatnog odgovora na zahtjeve nadležnih tužilaštava.

Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju u Den Haagu, ustanovljen kao *ad hoc* sud, čije je trajanje vremenski ograničeno. U tom pogledu, Savet bezbednosti UN-a je usvojio Rezoluciju br. 1966 (2010), kojom MKSJ mora dovršiti sve preostale predmete do 31. decembra 2014. godine. U skladu s tim, donjeta je odluka o uspostavljanju Rezidualnog mehanizma Međunarodnog suda, kao jedinstvenog tijela Ujedinjenih nacija osnovanog kako bi nastavio važan rad, koji mora biti sproveden nakon što mandat Međunarodnog suda bude okončan. Jurisdikcija navedenog tijela ogleda se u tome da isto neće moći podizati nove optužnice i otvarati nove slučajeve, ali će moći okončati žalbene postupke koji ne budu završeni do zatvaranja Haškog tribunala. Trenutno se pred MKSJ vode postupci u određenom broju predmeta i posljednja presuda će biti izrečena 2016. godine, zbog čega se očekuje, da će Haški tribunal prestati sa radom 2017. godine.

Svi ovi aspekti direktno ili indirektno usmjeravaju rad SIPA-e na predmetima ratnih zločina, jer su krivična djela istraga ratnih zločina jedna od osnovnih nadležnosti SIPA-e.

4.6. Strategija proširenja i ključni izazovi

Glavni faktor stabilizacije zemalja Zapadnog Balkana jeste jasna perspektiva članstva u EU koju pružaju zemlje članice, što podstiče napredak u ispunjavanju neophodnih uslova, uključujući i uslove koji su u vezi sa Procesom stabilizacije i pridruživanja. Proces pristupanja je rigorozan, zasnovan na strogim i utvrđenim kriterijumima uslovljavanja i principu sopstvenih zasluga, što je od ključnog značaja za kredibilitet politike proširenja.

Evropska komisija redovno izvještava Savjet Europe i Evropski parlament o napretku koji su zemlje Zapadnog Balkana postigle u procesu evropskih integracija, a među njima i BiH, ocjenjujući njihove napore u ispunjavanju kriterija iz Kopenhagena i uslova iz Procesa stabilizacije i pridruživanja. BiH kao potencijalni kandidat za članstvo u EU ima obavezu ispunjavanja uslova iz Procesa stabilizacije i pridruživanja. Poglavlje *Pravda, sloboda i bezbjednost* odnosi se na napredak koji je BiH postigla, između ostalog, u oblasti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, terorizma i organizovanog kriminala u vezi sa trgovinom ljudima, krivotvorenjem novca, korupcijom, neovlaštenim prometom opojnim drogama, nedozvoljenom trgovinom oružjem, krivotvorenjem dokumenata, nedozvoljenom trgovinom automobilima i kompjuterskim kriminalom. Napredak se mjeri na osnovu donesenih odluka, usvojenih zakona i sprovedenih mjera, kao i na osnovu rezultata proisteklih iz saradnje koju su nadležne institucije u BiH ostvarile sa zemljama članicama EU u borbi protiv navedenih vrsta kriminala.

U dokumentu *Strategija proširenja i ključni izazovi* 2013-2014, ocijenjeno je da BiH „nedostaju djelotvorne mjere sprečavanja pranja novca“ i da je „ostvaren ograničen napredak u borbi protiv organizovanog kriminala i terorizma“. S tim u vezi, u junu 2014. godine usvojen je Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti koji je usaglašen sa preporukama Moneyvala. U proteklom periodu SIPA je sprovedla više operativnih akcija protiv organizovanih kriminalnih grupa, koje su rezultat saradnje sa susjednim zemljama ili zemljama članicama EU. Neke od akcija sprovedene su zajedno sa policijskim organima susjednih zemalja. Takođe, u 2014. godini sprovedene su opsežne akcije usmjerene na pojedince i grupe koje se dovode u vezu sa krivičnim djelima terorizma.

Evropska komisija je u dokumentu *Strategija proširenja i ključni izazovi* 2014-2015 ocijenila da je u BiH „ostvaren ograničen napredak u borbi protiv organizovanog kriminala, koji i dalje predstavlja ozbiljan problem, uprkos nekim uspješnim zajedničkim operacijama, uključujući blisku saradnju sa susjednim zemljama“. Takođe, u dokumentu se navodi da je ostvaren mali napredak u oblasti korupcije te da su istrage još uvijek „nedovoljne“. U tom pogledu, u narednom periodu potrebno je planirati niz aktivnosti, čija će realizacije ostvariti progresiju u borbi protiv organizovanog kriminala.

4.7. Proces integrisanja u EU

U segmentu evropskih integracija, BiH je potencijalni kandidat za članstvo u Evropsku uniju i kao takva učestvuje u Procesu stabilizacije i pridruživanja. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SAA) između BiH i EU je potpisana u junu 2008. godine i ratifikovale su ga sve države članice EU. Pred BiH je veliki broj izazova i zadataka koje je potrebno realizirati kako bi pristupili Evropskoj uniji. U Izvještaju Evropske unije o napretku koji je BiH postigla u 2014. godini precizirane su oblasti u kojima je potrebno uložiti dodatne napore kako bi se postigli zadovoljavajući rezultati.

Kada je riječ o *pranju novca*, došlo je do blagog porasta broja izvještaja podnesenih tužilaštva u cijeloj BiH, na predmetima koji uključuju pranje novca. Broj potvrđenih optužnica i pravosnažnih presuda i dalje je mali. Međunarodna saradnja se najvećim dijelom odvija putem Egmont grupe. Saradnja je posebno dobra sa finansijskim obavještajnim jedinicama iz regije, kao i sa Interpolom. BiH još uvijek nema uspostavljen učinkovit sistem za oduzimanje i upravljanje nelegalno stečenom imovinom. Model koji je najviše zastupljen je oduzimanje nelegalno stečene imovine na osnovu odredbi Krivičnog zakona i Zakona o krivičnom postupku. Takođe, postignut je sporazum o setu zajedničkih minimalnih standarda, koji bi trebao biti ugrađen u zakonodavstvo u sva četiri pravna sistema u BiH. Između ostalog, standardima bi se pravno uredila oblast oduzimanja prihoda stečenih krivičnim djelima.

U segmentu borbe protiv *droge*, teritorija BiH i dalje se koristi u svrhe tranzita i skladištenja. Proizvodnja droge je i dalje mala, i uglavnom ograničena na uzgoj marijuane. Postoje indicije da je domaća potražnja za drogom neznatno povećana u 2014., posebno u pogledu sintetičkih droga. Povećao se broj krivičnih djela u vezi sa zloupotrebotom droga. Prevladavaju krivična djela posjedovanja i omogućavanja upotrebe droga. Zaplijenjene droge su uglavnom kanabis, heroin ili sintetičke droge. Koordinacija operativnih aktivnosti i dalje varira od slučaja do slučaja. Provedeno je nekoliko policijskih operacija, što je rezultiralo lišenjem slobode počinitelja i zaplijenom droge. Policijska tijela na državnom nivou, Federalna uprava policije i kantonalna MUP-a koriste bazu podataka o počiniteljima krivičnih djela vezanih za zloupotrebu droga. Republika Srpska nije povezana sa ovom bazom podataka.

U borbi protiv *organizovanog kriminala*, uspješno su izvedene brojne zajedničke policijske operacije velikog obima, neke od njih kroz blisku koordinaciju sa susjednim zemljama. Ipak, saradnja između policije i tužilaštava u BiH zahtijeva strukturalna poboljšanja da bi se osigurali efikasniji sudski procesi. Usvojeni su nova strategija za borbu protiv organizovanog kriminala za period 2014-2016 i prva Procjena prijetnji od organizovanog kriminala (OCTA) za BiH.

Što se tiče borbe protiv *trgovine ljudima*, u toku je provođenje strategije i akcionog plana za period 2013-2015. Regionalni monitoring timovi će se nastaviti redovno sastajati i poboljšavati svoje kapacitete kroz obuke. Potrebno je dalje jačanje saradnje između četiri regionalna monitoring tima i policijskih tijela na državnom nivou kako bi se osiguralo da istrage budu pravilno koordinirane i da se pruži pomoć žrtvama. Trgovina ljudima se odvijala u svrhu

radne eksploracije, seksualne eksploracije, prosjačenja i prisilnog braka. BiH je i dalje zemlja porijekla, tranzita i odredišta za trgovinu ljudima.

BiH još uvijek nema sveobuhvatan strateški pristup za rješavanje pitanja *cyber kriminala* i cyber sigurnosnih prijetnji. Izvještaji o krivičnim djelima koje pripremaju organi za provođenje zakona se ne odnose na cyber kriminal. Digitalna forenzika i druga tehnička sredstva za borbu protiv cyber kriminala na državnom i međunarodnom nivou su ograničena i nedovoljna.

U pogledu borbe protiv *terorizma*, BiH nastavlja provoditi svoju strategiju za prevenciju i borbu protiv terorizma. Zajednička radna grupa za borbu protiv terorizma je operativna i njen kapacitet je dodatno ojačan. Operativni dio radne grupe čeka na regulisanje finansiranja i potvrdu formalnog statusa svojih članova. Usvojene su izmjene i dopune Krivičnog zakona kojima se propisuju kazne građanima, koji se pridružuju paravojnim i parapolicijskim snagama u inostranstvu, što predstavlja pozitivan korak ka tom cilju.

4.9. Reforma pravosuda

Ustav BiH⁸ propisuje da je BiH demokratska država koja funkcioniše u skladu sa vladavinom prava i obavezuje državne i entitetske organe vlasti da osiguraju najviši nivo poštivanja međunarodno priznatih ljudskih prava i temeljnih sloboda. Postizanje ovih ciljeva zavisi o jakom, efikasnom, nepristrasnom i nezavisnom pravosuđu.

Reforma pravnog sistema u BiH brzo se razvijala u proteklim godinama s usvajanjem novih zakona o krivičnom postupku na državnom i entitetskom nivou, te izmjenama i dopunama istih, uspostavom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, kao i opsežnim restrukturiranjem sudova i tužilaštava i jačanju kadrovskih kapaciteta istih.

Uprkos velikim koracima učinjenim u reformi krivičnog zakonodavstva, još uvijek se radi na daljim koracima reformisanja pravosuđa u što su aktivno uključeni i međunarodni faktori. Posebno se to odnosni na oblasti posmatranja sudskih procesa, provedbu reforme krivičnog postupka, procesuiranju ratnih zločina pred domaćim sudovima, u pitanjima pristupa pravosudnom sistemu, u oblasti informiranja javnosti od strane tužilaca o predmetima u vezi sa ratnim zločinima, te u reformi krivičnopopravnih ustanova. U tom cilju reforma pravosuđa i ide.

Glavni cilj reformisanja pravosuđa je dalje jačanje i potreba održavanja nezavisnosti, odgovornosti, efikasnosti, profesionalnosti i usklađenosti pravosudnog sistema koji obezbjeđuje vladavinu prava u BiH i jednakost pred zakonom.

Sve su češći zahtjevi i potreba, a u tom cilju su u više navrata započeti i otvarani postupci reforme pravosuđa kroz strukturalni dijalog, a ova aktivnost će se u svakom slučaju odvijati i u narednom periodu, čime bi se značajno doprinijelo ujednačavanju sudske prakse na cijelom području BiH.

Svakako da treba uzeti u obzir i izvjestan prestanak mandata Haškog tribunala, te obavezu procesuiranja pred domaćim pravosuđem.

4.10. Reforma javne uprave

Strategija reforme javne uprave ima za cilj reformisanje javne uprave u BiH, u cilju postizanja značajnog unaprijeđenja uprave u BiH. Reforma predstavlja preduslov za integraciju

---

⁸ Ustav Bosne i Hercegovine (Opšti okvirni sporazum za mir u BiH, Anex 4.) i Amandman I na Ustav Bosne i Hercegovine (»Službeni glasnik BiH«, broj 25/09).

BiH u Evropsku uniju, koja upravne kapacitete, kao i sposobnost usvajanja i provedbe osnovnih propisa Evropske unije (*acquis communautaire*) smatra glavnim uslovom za članstvo u Evropsku uniju.

Reformom se zahtjeva unaprjeđenje općih upravnih kapaciteta putem reforme osnovnih horizontalnih sistema i upravljačkih struktura, kao što su: kapaciteti donošenja politike i koordinacije, javne finansije, ljudski potencijali, upravni postupak, institucionalna komunikacija i informacione tehnologije.

Strategijom se takođe daju konkretna usmjerenja u smislu stvaranja *koherentnijih upravnih struktura* u okviru i između različitih nivoa uprave, te u smislu *upravljanja promjenom* u pravcu ostvarenja željenih ciljeva u svakom sektoru.

4.11. Međunarodna i međuagencijska policijska saradnja

4.11.1. Multilateralna saradnja

Multilateralna saradnja SIPA-e odvija se u okviru multilateralnih struktura, odnosno ista se zasniva na provedbi sporazuma koje je BiH potpisala sa multilateralnim strukturama poput Evropske unije, SECI Centra, Interpola, Europol-a, NATO-a, UN-a, Vijeća Evrope, DCAF-a i Egmont grupe. Naime, radi se o slijedećim sporazumima:

- Sporazum između Bosne i Hercegovine i Evropske unije o sigurnosnim procedurama za razmjenu povjerljivih informacija ("Službeni glasnik BiH", broj 2/06).
- Konvencija o policijskoj saradnji u Jugoistočnoj Evropi ("Službeni glasnik BiH", broj 4/07).
- Strateški sporazum o saradnji između Bosne i Hercegovine i Ureda europske policije (EUROPOL) ("Službeni glasnik BiH", broj 10/07).
- Sporazum sa Evropskom unijom o readmisiji lica koja borave bez dozvole ("Službeni glasnik BiH", broj 13/07).
- Sporazum između Bosne i Hercegovine i Sjeveroatlantske ugovorne organizacije (NATO) o sigurnosti informacija ("Službeni glasnik BiH", broj 10/07).
- Konvencija o uspostavljanju Centra za provedbu zakona u Jugoistočnoj Evropi (SECI-SELEC).
- Protokol o nedozvoljenoj proizvodnji i prometu naoružanja, njegovim dijelovima i komponentama i municiji, koji dopunjava Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organizovanog kriminala.
- Konvencija o borbi protiv trgovine ljudima – Vijeće Evrope ("Službeni glasnik BiH", broj 14/07).
- Konvencija o pranju novca, traženju, pljenidbi i konfiskaciji dobiti stečene kriminalnim radnjama i o finansiranju terorizma – Vijeće Evrope ("Službeni glasnik BiH", broj 14/07).
- Konvencija o sprječavanju terorizma – Vijeće Evrope ("Službeni glasnik BiH", broj 14/07).
- Sporazum o dugoročnom strateškom partnerstvu – DCAF ("Službeni glasnik BiH", broj 03/08).
- Memorandum o razumijevanju između Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA) i snaga Evropske unije (EUFOR) u vezi sa razmjenom informacija dobijenih od SIPA putem krim. vruće linije „Krimolovci“ (15.09.2005.).
- Sporazum o razumijevanju i saradnji u oblasti zaštite i podrške svjedoka i drugih učesnika u krivičnom postupku između Jedinica za zaštitu svjedoka BiH i zemalja regiona (20.07.2006. i dopune sporazuma od 06.09.2007. i 15.07.2008).

- Sporazum između Jedinice za zaštitu Direkcije policije Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije, Odjeljenja za zaštitu svjedoka Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA) BiH i Jedinice za zaštitu svjedoka Uprave policije Republike Crne Gore o razumijevanju i saradnji u oblasti zaštite i podrške svjedoka i drugih učesnika u krivičnom postupku.
- Memorandum o razumijevanju za provođenje ILECU u Bosni i Hercegovini i principima njegovog funkcionisanja, 04.11.2010. godine.
- Protokol o izmjenama i dopunama Memoranduma o razumijevanju i saradnji u borbi protiv korupcije putem inicijative Jugoistočne Evrope za borbu protiv korupcije, Zagreb, 11.07.2013. godine.

4.11.2. Regionalna saradnja

Unapređenje saradnje sa agencijama za provođenje zakona susjednih država: Crne Gore, R.Hrvatske i R.Srbije, na osnovama zajedničkog interesa i načelima ravnopravnosti, uzajamnog uvažavanja, poštovanja suvereniteta i teritorijalnog integriteta, trajni je prioritet SIPA-e.

Kada su u pitanju susjedne i zemlje u okruženju, BiH je do sada potpisala sporazum o policijskoj saradnji u borbi protiv prekograničnog kriminala sa: Slovenijom, Crnom Gorom, Makedonijom, Albanijom, Hrvatskom i Srbiom.

Pored toga, Ministarstvo i Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave Crne Gore, u decembru 2013. godine, potpisali su Protokol o saradnji u oblasti forenzičkih ispitivanja i vještačenja.

Razvijanje regionalne policijske saradnje u zemljama Zapadnog Balkana sa ciljem da zemlje regiona pojedinačno i region kao cjelina, dostignu standarde za integraciju u evropske i euroatlantske strukture, prioritet je SIPA-e. S tim u vezi, SIPA ulaže ozbiljne i kontinuirane napore na jačanje sigurnosti, dobre političke atmosfere i ekonomskih odnosa, te saradnje u oblasti borbe protiv ilegalnih aktivnosti i terorizma, kako bi se region transformisao u prostor mira i stabilnosti. Dokaz za navedeno je i jedna od najznačajnijih regionalnih inicijativa u poslijeratnoj BiH, koja se odnosi na osnivanje i funkcionisanje Zajedničkog centra za policijsku saradnju sa sjedištem u Trebinju, BiH. S tim u vezi, u Budvi je 20.12.2013. godine, potpisana sporazum između Ministarstva sigurnosti BiH, MUP-a Crne Gore i MUP-a Srbije.

U kontekstu regionalne saradnje, treba spomenuti Regionalno vijeće za saradnju - RCC sa sjedištem u Sarajevu, regionalnu organizaciju nastalu procesom transformacije Pakta stabilnosti za Jugoistočnu Evropu (PS) u vlasništvo zemalja regiona. RCC djeluje pod političkim kišobranom zemalja regiona JI Evrope, organizovanih u Proces za saradnju u Jugoistočnoj Evropi (SEECOP) i okuplja partnerske i donatorske zemlje koje su bile uključene u aktivnosti PS, čime će se u tom pogledu ostvariti njegov kontinuitet. I na kraju, SEEGROUP, kao platforma za podršku regionalnoj praktičnoj saradnji u oblasti sigurnosti i odbrane, kao i za veću usklađenost i koordinaciju među zemljama u regionu.

4.11.3. Bilateralna saradnja

Kao dio šireg bilateralnog sistema saradnje, SIPA sarađuje sa određenim brojem zemalja sa kojima su potpisani sporazumi o policijskoj saradnji, budući da se praktična provedba ove saradnje upravo zasniva na potpisanim sporazumima.

SIPA održava bilateralnu saradnju i sa drugim zemljama Evropske unije ali i šire. U vezi s tim, potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju realizacije i konkretizacije sadržaja potpisanih

Sporazuma o policijskoj saradnji, te bilateralno regulisanje zajedničkog postupanja pravosudnih i izvršnih organa država sa kojima nemamo potpisani sporazum, u slučajevima međunarodnog organizovanog kriminala, korupcije, pranja novca, terorizma, finansiranja terorizma i međunarodne pravne saradnje država u cilju otkrivanja, istraživanja, procesuiranja i donošenja presuda u tim krivičnim djelima. BiH je potpisala bilateralne sporazume o policijskoj saradnji sa slijedećim državama: R. Turskom, R. Mađarskom, R. Grčkom, R. Italijom, Ruskom Federacijom (interna saradnja policijskih službi), Islamskom Republikom Iran, Saveznom Republikom Austrijom, R. Slovačkom, Arapskom Republikom Egipat, Konfederacijom Švajcarske, Rumunijom, R. Bugarskom, R. Francuskom, Državom Katar, Hašemitskom Kraljevinom Jordan, Kraljevinom Španija, Kraljevinom Švedska, R. Moldavijom, R. Češkom i Saveznom Republikom Njemačkom (ne smatra se međunarodnim ugovorom).

U okviru bilateralne saradnje potpisani su i Memorandumi o razumijevanju Finansijsko obavještajnog odjeljenja SIPA-e sa finansijsko obavještajnim jedinicama drugih zemalja i to: Makedonije, Hrvatske, Crne Gore, Slovenije, Srbije, Albanije, Španjolske, Arube, Holandski Antili, Paragvaja i Turske (MASAK).

4.11.4. Međuagencijska saradnja na nivou BiH

Pitanje bezbjednosti bilo koje zemlje ne može biti posmatrano van konteksta međuagencijske saradnje. SIPA-a u okviru zakonskih nadležnosti, učestvuje u izgradnji cjelokupnog bezbjednosnog sistema BiH.

Kompleksno uređenje BiH, u pogledu teritorijalne organizacije i administrativne podjele, odrazilo se i na samu organizaciju bezbjednosnog sektora, a što se direktno reflektuje na međuagencijsku saradnju. Uprkos činjenici, da je potpisana određen broj memoranduma o policijskoj saradnji u BiH, praksa je pokazala da ta oblast nije dovoljno pravno uredena. Odnosno, nemeće se potreba dodatnog uređenja međuagencijske saradnje, u smislu definisanja principa saradnje, posebno u segmentu operativne podrške i pomoći prilikom izvršavanja službenih zadataka iz nadležnosti agencija. Stoga je potrebno donjeti i usvojiti memorandume koji će pravno urediti ovu oblast.

SIPA je u proteklom periodu aktivno radila na implementaciji potpisanih memoranduma o saradnji u segmentu istraga, odnosno u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti. Rezultat saradnje su sprovedene opsežne operativne akcije kojima su razbijene organizovane kriminalne grupe koje su se bavile finansijskim kriminalom i korupcijom, neovlaštenim prometom opojnim drogama, neovlaštenim prometom oružjem i vojnom opremom, terorizmom i drugim krivičnim djelima.

Sporazum o uspostavljanju sistema elektronske razmjene podataka iz evidencija policijskih tijela i tužilaštava osigurava efikasniji rad i jačanje saradnje između agencija za sprovođenje zakona i tužilaštava u razmjeni podataka iz njihovih evidencija.

4.12. Javnost i mediji

Budući da je javnost rada policije jedno od temeljnih načela u demokratskom društvu, policija ima obavezu, a u pojedinim slučajevima i potrebu, da hitno informira javnost o događajima koji su od interesa za javnost i koji, u datom trenutku, utiču na ukupno stanje sigurnosti.

SIPA je često u fokusu interesiranja predstavnika medija u BiH, najčešće prilikom realiziranja operativnih akcija koje se provode u borbi protiv najsloženijih vidova kriminala u

BiH, kada predstavnici medija nastoje da pobijede svoju konkurenciju "ekskluzivnim" informacijama i novostima koje se uglavnom publiciraju u crnim hronikama.

Odnosi s javnošću u SIPA-i bilježe pozitivan trend razvoja iz godine u godinu, nastojeći da unaprijede i održe što efikasniji i profesionalniji odnos sa ciljnim grupama.

Policija koja primjenjuje moderan način djelovanja treba biti javni servis građana, gdje je proaktivnian pristup važniji od reaktivnog. Da bi uistinu kročila tim pravcem, policija se, u skladu sa najboljim praksama zemalja Europske unije, treba razvijati kroz raspodjelu moći, odnosno saradnju sa cijelom društvenom zajednicom, što se postiže kvalitetnim odnosima s javnošću. Ključne komponente takve policijske organizacije su: komunikacija → interakcija → povjerenje → partnerstvo.

Za izgradnju kvalitetne saradnje s javnošću potrebno je detaljno planirani razvoj na području komunikacija, koji ide u dva smjera: u smjeru kvalitetne interne komunikacije te efikasne eksterne komunikacije. Veoma je važna interna komunikacija u SIPA-i, koja je preduslov za dobru eksternu komunikaciju. Zbog toga ju je potrebno definirati i uskladiti, što će je učiniti efikasnijom.

Treba imati u vidu da etičnost, stručnost i profesionalnost svakog pojedinog službenika SIPA-e, pri neposrednom kontaktu s građanima, izravno utiče na uspjeh i dobar glas policije u javnosti. Iz toga proizlazi da specifičnost SIPA-e, odnosno policije na području odnosa s javnošću leži u tome što javnost policiju uglavnom percipira na dva načina: neposredno – u kontaktu s policijskim službenicima i posredno – medijski prezentiranom slikom.

5. SAVREMENI TRENDovi, DRUŠTVENE PROMJENE I IZAZOVI KOJI UTIČU NA RAD SIPA-e

5.1. Organizovani kriminal

Evidentno je da organizirane kriminalne grupe imaju veoma štetan uticaj na privredni i ekonomski razvoj BiH. Osnovna metoda njihovog djelovanja je ulaganje velikih suma nelegalno stečenog novca u legalne novčane tokove. Značajan uticaj na organizirani kriminal ima i prisustvo korupcije u svim strukturama vlasti, što je potvrđeno u dosad provedenim istragama organiziranih kriminalnih grupa i istraživanjima nevladinog sektora. Nemoguće je precizno izračunati materijalno-finansijsku štetu koju BiH nanosi organizirani kriminal, ali je sasvim sigurno da je ona velika.

Brojni su faktori koji pogoduju razvoju organiziranog kriminala u BiH, a po vrsti i intezitetu slični su faktorima istovrsne pojave koja je zahvatila zemlje u tranziciji:

- a) poremećen društveno-ekonomski sistem i korupcija;
- b)tranzicija društva i prelazak društvenog u privatno;
- c)nestabilna politička situacija;
- d)specifičan geostrateški položaj BiH;
- e)socijalna nejednakost stanovništva i siromaštvo;
- f) visok stepen nezaposlenosti;
- g)neadekvatni, neprimjenjivi ili selektivno primjenjivanje propisa, nedostatak profesionalizma i zloupotrebe savremenih tehnologija;
- h)odsustvo međuagencijske i međuinstitucionalne saradnje i nekoordiniranost u postupanju.

Organizovane kriminalne grupe postaju sve više povezane u svojoj organizaciji i ponašanju, koje karakteriše grupno vodstvo i fleksibilna hijerarhija. Međunarodna trgovina i ekspanzivna globalna transportna infrastruktura, kao i porast internet i mobilne komunikacije su ugrozili sve više međunarodni i umreženi oblik teškog i organizovanog kriminala.

Ekomska kriza i rezultirajuće promjene u zahtjevima potrošača su doveli do pomjeranja kriminalnih tržišta. Mnoge organizovane kriminalne grupe su fleksibilne i prilagodljive i identifikovale su i ekploatisale nove prilike u toku ekomske krize.

Falsifikovanje roba, nezakonita trgovina substandardnim robama i robama koje nisu uskladene sa zdravstvenim i bezbjednosnim propisima su glavna dolazeća kriminalna tržišta u EU. Pored navedenog, organizovane kriminalne grupe sada falsifikuju svakodnevne potrošačke robe. Distribucija i proizvodnja, kao i rastuća potražnja i konzumacija tih roba predstavljaju ozbiljnu prijetnju građanima EU.

Tržište *nezakonitih droga* ostaje najdinamičnije od svih kriminalnih tržišta. Ovo kriminalno područje karakteriše najveći broj umiješanih organizovanih kriminalnih grupa i na njemu se povećano šire nove psihoaktivne supstance i pojavljuje povećana konkurenca između organizovanih kriminalnih grupa. Na tržištu nezakonitih droga je daleko najviše vrsta kriminala i sve veća je saradnja ali i konkurenca između organizovanih kriminalnih grupa preko nacionalnih, jezičkih i etničkih podjela. Dalja diverzifikacija ruta je dovela do preraspodjele kriminalnih resursa kao i do širenja organizovanog kriminala u cijeloj EU. Klijenti sve radije odabiraju više droga nego da koriste samo jednu uključujući postojeće i nove droge. Glavni *modus operandi* koji se koristi u trgovini drogama uključuje pošiljke koje se šalju u kontejnerima i brzim poštanskim kompanijama, zbog malog rizika. Tržišta droge uključuju i upotrebu

sofisticirane tehnologije u uzgoju kanabisa i proizvodnji sintetičkih droga u Evropi i poboljšanu prirodu metoda sakrivanja svih droga. Droege se sve više trampe za ostale droge ali i za druge robe kao što su krivotvorene.

Kada je riječ o *trgovini oružjem*, organizovane kriminalne grupe se oslanjaju na raspoloživost oružja u provođenju svojih aktivnosti. Trgovina se pojavljuje u malom omjeru, a trgovano oružje je namijenjeno bilo za ličnu upotrebu ili ispunjavanje određenih naredbi. Trgovina oružjem je skoro isključivo dodatni, a ne samo primarni izvor prihoda za mali broj organizovanih kriminalnih grupa umiješanih u ovu kriminalnu oblast. Oružje i organizovane kriminale grupe umiješane u trgovinu oružjem prvenstveno potiču iz Zapadnog Balkana i bivšeg Sovjetskog Saveza.

Privredni kriminal i prevare su se pojavili kao značajnija organizovana kriminalna aktivnost. Organizovane kriminale grupe su umiješane u veliki opseg prevara koje generišu veliki profit. Iako se prevara često smatra kriminalom bez žrtava, ista uzrokuje značajnu štetu društvu i gubitke od milijarde eura godišnje za sve države članice EU.

Internet omogućava organizovanim kriminalnim grupama da dobiju pristup velikom broju žrtava, prikriju svoje aktivnosti i izvrše različita krivična djela u kraćem vremenskom periodu i većem opsegu nego što su to ikada prije činili.

Cajber kriminal u formi kršenja zloupotrebe podataka velikih razmijera, online prevara i seksualne eksploracije djece predstavljaju sve veću prijetnju, dok cajber kriminal sa ciljem ostvarivanja profita postaje alat koji omogućava ostale kriminalne aktivnosti. Količina krivičnih djela sajber kriminala će se povećati u budućnosti.

5.2. Terorizam

Zbog težine posljedica koje sa sobom nosi savremeni terorizam, on predstavlja bezbjednosni izazov koji je zajednička prijetnja za sve, te zahtjeva blagovrenenu saradnju i zajedničko suprostavljanje.

Na bezbjednosne prilike u BiH, kao i ranije, značajnog odraza imaju određena lokalna, regionalna i globalna kretanja vezana za različite aspekte bezbjednosti (terorizam i ekstremizam, te drugi akti nasilja i netolerancije).

Dalje jačanje stepena ekonomsko-socijalnog nezadovoljstva bi moglo produkovati i razne druge oblike politički motivisanih negativnih ispoljavanja netrpeljivosti i netolerancije, kako prema predstavnicima drugačijih socijalnih i političkih, tako i prema pripadnicima drugih nacionalnih i vjerskih grupa.

Nadalje, kada su u pitanju aktivnosti koje itekako utiču na rad SIPA-e, odnosno predstavljaju prioritet u radu, prije svega to su aktivnosti pojedinih pripadnika ekstremnih-religioznih skupina u BiH i okruženju. Ti pojedinci na različite načine ispoljavaju određene oblike bezbjednosno-interesantnih aktivnosti, ponašanja i reagiranja, koja u suštini stvaraju pogodan ambijent za jačanje različitih oblika ekstremizama i radikalizma, pa i onih koja mogu da vode terorizmu. Upravo takvi pojedinci mogu biti potencijalni realizatori izvršenja nasilnih akata, pa i onih s obilježjem terorizma.

Posebno interesantna je pojava koja se odnosi na odlazak i učešće pojedinaca iz BiH, pripadnika ekstremno religioznih skupina, u ratnim sukobima na području u Siriji, Iraku i Ukrajini, gdje se isti čak uključuju u grupe i organizacije koje se nalaze na listama UN-a, kao terorističke organizacije (Al-Nusra i ISIL). Isti se dodatno radikaliziraju, a nakon što provedu određeni period u zoni sukoba u Siriji vraćaju u BiH, te aktivno rade na vrbovanju i slanju novih dobrovoljaca. Isti predstavljaju poseban bezbjednosni rizik po povratku u našu zemlju.

Također, bezbjednosno stanje u BiH, pored vjerskog, u znatnoj mjeri je opterećeno i prisutnošću drugih oblika ekstremizama sa različitom nacionalnom, političkom i/ili nekom drugom pozadinom, iz kojih bi kao posljedica mogli proisteći ili su proisticali neki vidovi sigurnosno-interesantnih rizika i prijetnji. Pripadnici ovih organizacija preuzimaju aktivnosti koje po svojim manifestacijama asociraju na moguće paravojno organiziranje, usko su povezani i sa matičnim organizacijama u susjednim državama imaju, ispoljavaju interes ili učestvuju u ratnim sukobima u Ukrajini.

Izazovi koji su prisutni u svim tranzicijskim zemljama, a također su provokatori razvitka terorizma, kao što su problem malog i lakog naoružanja (SALW). Iako je dio ilegalno nabavljenog i skrivenog oružja tokom proteklog perioda operativno lociran, a zatim otkriven od strane nadležnih organa, na temelju ukupnih saznanja može se prepostaviti da dio oružja i minsko-eksplozivnih sredstava pojedinci i gupe u BiH i dalje tajno čuvaju.

Kao relativno nova pojava u BiH, sve više do izražaja dolazi zloupotreba cyber tehnologije, prvenstveno Interneta od strane izdiferenciranih ekstremno-radikalnih bezbjednosno interesantnih subjekata. Međutim, za sada ne postoje pouzdani pokazatelji na koji način, u kojoj mjeri i obimu, je prisutan ovaj problem.

5.3. Pranje novca i financiranje terorističkih aktivnosti

Pranje novca i financiranje terorističkih aktivnosti je globalna svjetska pojava koja podriva državne, ekonomski i socijalne interese koji, između ostalog, obuhvaćaju razvijen finansijski sustav, jak privatni sektor, tržišnu infrastrukturu i stabilne institucije koje doprinose kvalitetnijem životu društva.

Pranje novca, kao međunarodni fenomen, i na teritoriju BiH prepoznaje mnogobrojne sofisticirane tehnike.

Tako nove tehnike plaćanja (e-banking) i međunarodna različitost finansijskog tržišta pojedinih jurisdikacija, te razvoj novih finansijskih proizvoda paralelno prate i omogućavaju razvoj novih tehnika u prikrivanju pravog izvora novca, odnosno pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti.

Prema dosadašnjim iskustvima uočene su slijedeće tipologije pranja novca:

- a) zloupotreba bankovnih računa, gdje fizičke ili pravne osobe koje se bave sumnjivim aktivnostima otvaraju bankovne račune mimo procedura, a uz pomoć uposlenika banaka, te na takve račune vrše uplate novčanih sredstava i njegov transfer;
- b) upotreba sumnjivih novčanih sredstava za izmirenje kreditnih obveza, te davanje pozajmica fizičkim i pravnim osobama;
- c) zloupotrebe na tržištu kapitala, odnosno podcijenjeno i precijenjeno trgovanje vrijednosnim papirima, dionicama i sl.;
- d) novčani ino-transferi sa računa „off-shore“ kompanija na račune kompanija u BiH, te njihovo istovremeno prebacivanje u treće destinacije;
- e) gotovinsko ulaganje u pokretnu imovinu i nepokretnu imovinu, kupovina precijenjenih nekretnina;
- f) ulaganje u građevinske projekte visoke vrijednosti;
- g) osnivanje fiktivnih kompanija sa jednim zaposlenim na nepostojećoj adresi, te prebacivanje poreznih obveza na ovu kompaniju, te „napuštanje“ istih;
- h) povlačenje novca sa pay-pal računa, gdje je svrha/opis aktivnosti skriven ili nejasan, trgovanje bitcoin-ima...

5.4. Korupcija

Ako se posmatra stanje u oblasti korupcije sa aspekta realizacije Strateškog plana aktivnosti SIPA-e 2012-2014, može se dobiti generalni zaključak da je BiH napravila mali napredak u oblasti borbe protiv korupcije. Pored evidentnih napora učinjenih od strane SIPA-e, mora se konstatovati da se ne sprovode efikasne istrage i procesuiranje osumnjičenih u slučajevima korupcije „visokog nivoa“ ili se ne sprovode dovoljno efikasno, ili što takve istrage nailaze na teškoće i opstrukcije političkih elita, uticajnih političkih partija ali i pojedinaca iz pravosuđa.

Slaba koordinacija u sprovođenju aktivnosti koje se odnose na borbu protiv korupcije na državnom nivou još uvijek je problem. Imajući to u vidu, neizbjegna je konstatacija da saradnja između policije i tužioca mora biti znatno unaprijedena, posebno u inicijalnoj fazi prikupljanja operativnih podataka i informacija u početnoj fazi istrage, kada se postavlja tzv. početna kriminalistička i krivično pravna diferencijalna dijagnoza i kvalifikacija, koja ujedno predstavlja sigurnosni zahtjev i za policiju i tužioca, da poduzmu istražne mjere i radnje koje će obezbjediti blagovremeno, zakonito i kvalitetno prikupljanje dokaza o izvršenom krivičnom djelu i posebno dokaza koji se tiču pojedinačne odgovornosti, kao i odgovornosti organizovanih kriminalnih grupa, koje čine pozadinu odgovornosti za izvršenje krivičnog djela.

Dakle, još uvijek ne postoji adekvatan odgovor kompletног sistema na problem korupcije tako da ostaje zaključak da je korupcija u BiH i dalje ozbiljan problem.

Ako se analiziraju samo neki slučajevi koje je SIPA-a uspješno realizovala u prethodnom periodu, može se zaključiti da su pojedine oblasti posebno rizične sa aspekta korupcije u:

- a) oblasti državne uprave i to: u smislu trošenja budžetskih sredstava kroz brojne vidove zloupotrebe i kršenja Zakona o javnim nabavkama, dok je odgovor na ovaj izazov još uvijek neadekvatan.
- b) vezi sa zloupotrebama u zapošljavanju, gdje je jasno uočena pojava protežiranja po stranačkoj pripadnosti, rodbinskim vezama, ali i korupcija u smislu davanja i primanja dara, protivzakonito posredovanje i sličnim oblicima.
- c) pravosudu u smislu jako izraženog koruptivnog djelovanja kada je u pitanju procesuiranje prijavljenih učinilaca krivičnih djela ali i kada su u pitanju izvršenja pravosnažnih krivičnih sankcija.
- d) oblasti ubiranja javnih prihoda i dalje je prisutna značajna neefikasnost kontrolnih organa koja je u velikom broju slučajeva generisana koruptivnim djelovanjem odgovorih pojedinaca u institucijama koje su zadužene za efikasnu i zakonitu naplatu javnih prihoda o čemu svjedoče rezultati nekoliko značajnih policijskih istraga koje je izvela SIPA u saradnji sa Tužilaštvom BiH.

U prethodnom periodu, SIPA je ispunila svoje interne obaveze u smislu donošenja i usvajanja niza podzakonskih akata, kao što su: Pravilnik o prijavi korupcije, Pravilnik o integritetu, itd.

5.5. Trgovina narkoticima

Uzimajući u obzir sve težu ekonomsku situaciju, socijalna raslojavanja, te posljedice takvog načina življenja i takvih prilika, kao i neke operativne podatke kojima raspolaže Agencija, može se konstatovati da se situacija vezana za zloupotrebu i nedozvoljeni promet opojnih droga na prostorima BiH konstantno usložnjava i poprima nove dimenzije. Prema određenim pokazateljima, zadnjih godina povećala se ponuda opojnih droga, ista je postala raznovrsnija i dostupnija, a evidentno je povećanje broja konzumenata, a samim tim i ovisnika.

U pogledu krijumčarenja i proširenosti upotrebe, marihuana, sintetičke droge i heroin su i dalje najzastupljenije opojne droge u BiH, a dok je uzgoj narkotika ograničen na proizvodnju marihuane u malim razmjerama.

Prema do sada prikupljenim podacima i obrađenim slučajevima, najprisutniji su produkti kanabisa, a u posljednje vrijeme sve je više prisustvo genetski modifikovanih sorti, tzv. marihuana-skank, koja se u BiH najčešće krijumčari iz Albanije, gdje se i proizvodi. Podaci pokazuju da je albanska marihuana vrlo kvalitetna, a kriminalne grupe je nabavljaju po izuzetno niskim cijenama, zbog čega je BiH narko-mafija posebno zainteresovana za nju. Opojna droga marihuana pogodna je za proizvodnju i na području BiH i plantaže marihuane se pronađe u skoro svim krajevima zemlje. Po količinama pronađenih stabljika, vidi se da se radi o manjim zasadima. Otkriven je i jedan broj laboratorija za proizvodnju marihuane u vještačkim uslovima, što omogućuje uzgoj stabljika indijske konoplje tokom cijele godine. Ipak, najveći dio marihuane na područje svih zemalja Balkana, stiže iz Albanije, gdje su najpovoljniji uslovi za proizvodnju i najniže cijene.

BiH se nalazi na „Balkanskoj ruti“ kretanja heroina, iako prema procjenama najveći dio „zaobiđe“ BiH zbog loše putne komunikacije i konfiguracije, tako da vozila, posebno kamioni i autobusi, koji idu iz JI Azije uglavnom se kreću autoputevima kroz Bugarsku, Srbiju i Hrvatsku.

Put kokaina do područja Evrope vodi morskim putem iz Južne Amerike. Evropske luke su destinacija brodova, koji prevoze kokain, dok se manji dio kokaina iz J. Amerike se prebacuje avionima. BiH se nalazi u blizini luka u Hrvatskoj i Crnoj Gori, koje su u mogućnosti prihvatići velike pošiljke kokaina. Analizom pojedinih situacija, zaključeno da na području BiH postoje grupe, koje se bave krijumčarenjem kokaina, ali se velike količine kokaina deponuju na području Z. Evrope, tako da u BiH uglavnom borave lica, koja ostvaruju profit od preprodaje kokaina.

Sintetičke droge se veoma često koriste kao sredstvo plaćanja drugih vrsta droga i iz tog razloga dolaze na područje zemalja Balkana, pa tako i BiH, gdje se vrši zamjena za druge vrste droga, koje se vraćaju u EU.

Na osnovu Konvencije o policijskoj saradnji u Jugoistočnoj Evropi, te shodno potpisanim sporazumima i protokolima o suradnji, ostvaruje se kontinuirana suradnja sa susjednim zemljama. Pored suradnje sa susjednim zemljama, intezivno se radi sa Interpolom, SELEC centrom, te drugim međunarodnim i regionalnim tijelima i inicijativama.

5.6. Trgovina ljudima

Trgovina ljudima predstavlja kriminalnu pojavu, koja često ima karakteristike organiziranog kriminaliteta, ali je ona ujedno i teško kršenje ljudskih prava zagarantiranih međunarodnim pravom i Ustavom BiH, kao i entitetskim ustavima i Statutom Brčko distrikta BiH. Označava vrbovanje, transport, prebacivanje, davanje utočišta ili prihvata osoba upotrebom sile ili drugih sredstava prinude, otmice, prevare, obmane, zloupotrebe ovlasti ili položaja ili zloupotrebe tuđe nemoći ili davanjem ili primanjem isplata ili povlastica kako bi se pribavila saglasnost osobe koja kontroliše drugu osobu u svrhu eksplotacije.

Riječ je o kompleksnom problemu i njegovo rješavanje podrazumijeva dobro koordiniran, interdisciplinarni i multisektorski pristup usmjeren na prevenciju, zaštitu svjedoka i žrtava, krivično gonjenje trgovaca, jačanje međunarodne saradnje i partnerstva svih relevantnih aktera.

Primjetno je da su trgovci ljudima promijenili modus operandi, te je zbog prikrivenosti ovih aktivnosti mnogo teže otkrivanje, rasvjjetljavanje i dokumentovanje ove vrste kriminaliteta koji predviđa sasvim nove izazove, kako na preventivnom tako i na represivnom polju djelovanja.

6. STRATEŠKI CILJEVI SIPA-e

- 1. Jačanje institucionalnih i normativno-pravnih kapaciteta SIPA-e u skladu sa operativnim potrebama**

- 2. Unaprjeđenje kriminalističko-istražnih i kriminalističko-obavještajnih kapaciteta kao odgovor na pojavne oblike kriminala iz nadležnosti SIPA-e**

- 3. Jačanje organizacione strukture SIPA-e i osigurati adekvatan potencijal u ljudskim resursima**

- 4. Jačanje podrške, saradnje i razmjene informacija sa domaćim i međunarodnim partnerima**

- 5. Održati dostignuti pozitivan imidž SIPA-e u javnosti i intenzivno raditi na njegovom daljem unapređenju**

STRATEŠKI CILJ 1. Jačanje institucionalnih i normativno-pravnih kapaciteta SIPA-e u skladu sa operativnim potrebama

Uspostavljanje savremenih institucionalnih i normativno-pravnih kapaciteta SIPA-e, u skladu sa važećim propisima i savremenim bezbjednosnim izazovima, predstavlja jedan od ključnih sistemskih uslova za efikasniju borbu protiv terorizma, organizovanog kriminala, korupcije i teškog finansijskog kriminala, kao i istraživanja ratnih zločina.

Jačanje institucionalnih kapaciteta, podrazumjeva permanentno podešavanje organizacione ustrojenosti SIPA-e prema savremenim bezbjednosnim izazovima, na način, da njena organizaciona struktura odražava trenutne operativne potrebe, a u skladu sa najboljim praksama. U tom pogledu, potrebno je nastaviti sa daljim jačanjem prije svega kriminalističko-istražnih kapaciteta, odnosno, formiranjem kapacitete za vođenje integrisanih finansijskih istraga, a što će se sigurno pozitivno odraziti na efekte brobe protiv organizovanog kriminala.

Unapređenje kapaciteta za borbu protiv svih vidova kriminala iz sfere nadležnosti SIPA-e, podrazumjeva dodatno normativno-pravno uređenje funkcionisanja kriminalističko-istražnih i kriminalističko-obavještajnih kapaciteta, u direktnoj funkciji unapređenja operativnog rada. U cilju podizanja nivo koordinacije, sadejstva i saradnje, posebno obavještajno-istražnih kapaciteta, potrebno je dodatno normativno definisati međusobni odnos i ulogu osnovnih organizacionih jedinica i njihovih ekvivalenta u okviru regionalnih kancelarija na terenu, što u određenoj mjeri limitira efikasnost operativnih kapaciteta SIPA-e i očekivane rezultate rada. Osnovno obilježje efikasanog bezbjednosnog sistema u jednoj zemlji, predstavlja visok nivo pravno uređene i definisane saradnje agencija za sprovodenje zakona. U tom smislu, SIPA nastoji da dodatno osnaži saradnju sa agencijama za sprovodenje zakona u BiH, u prvom redu sa policijskim agencijama, na način što će normativno urediti operativnu podršku i saradnju prilikom izvršavanja poslova iz djelokruga nadležnosti.

Strateški cilj 1: Jačanje institucionalnih i normativno-pravnih kapaciteta SIPA-e u skladu sa operativnim potrebama				
Nositelj cilja: Sektor za administraciju i unutrašnju podniku				
Programi za implementaciju ciljeva:				
Oznaka	Pregled programa	Organizacione jedinice za sprovodenje programa	Rok za realizaciju	Budžet implikacije
1.1.	Izraditi instruktivna akta, u skladu sa relevantnom pravnom legislativom i savremenim bezbjedonosnim izazovima, za rad kriminalističko-istražnih kapaciteta.			
1.2.	Definisati normativno-pravni okvir za kriminalističko-obavještajnu djelatnost na nivou SIPA-e.			
1.3.	Organizaciono-sistematsizacijski strukturirati i razviti organizacione kapacitete za vodenje integrisanih finansijskih istraživačkih poslovnih procesa.			
1.4.	U skladu sa međunarodnim ugovorima i prakicom, normativno uređiti statut, komunikaciju i druga relevantna pitanja koja se tiču oficira za vezu.			
1.5.	Unaprijediti i normativno definisati međusobne odnose cenzovnih organizacionih jedinica SIPA-e, sa težištem na funkcionalnim odnos kriminalističko-istražnih kapaciteta u sjedištu i regionalnim kancelarijama.	03, 04, 05, 06, 08, 10	2017.	DA
1.6.	Razviti savremen, efikasan, pouzdan i unifikiran sistem izvršavanja unutar SIPA-e, u skladu sa evropskim standardima i pozitivnom prakicom.			
1.7.	Pravno definisati službenu suradnju sa policijskim agencijama na nivou BiH, entitetima, kantonima i Policijom Brčko distrikta BiH, posebno u segmentu operativne podrške i ponosći prilikom izvršavanja službenih zadataka iz nadležnosti agencije, a težišno u kriznim situacijama koje ugrožavaju bezbjednost BiH.			
1.8.	Osigurati i razviti podzakonske akte, u segmentu zaštite tajnih podataka, operativne podrške, zaštite svjedoka i zaštite ljudskih podataka, s ciljem stvaranja uslova za efikasniji i efektivniji rad.			

6.1.2. OČEKIVANI REZULTATI CILJA - INDIKATORI USPJEHA

Implementacija ovog strateškog cilja omogućuje uspostavljanje savremenih institucionalnih i normativno-pravnih kapaciteta SIPA-e, u skladu sa važećom pravnom legislativom i savremenim bezbjednosnim izazovima, za efikasnu borbu protiv terorizma, organizovanog kriminala, korupcije i teškog finansijskog kriminala, kao i istraživanja ratnih zločina. Ovaj strateški cilj treba da osigura formiranja kapaciteta za vođenje integrisanih finansijskih istraga, što direktno dovodi do jačanja kriminalističko-istražnih kapaciteta. Dodatno će normativno-pravno urediti funkcionisanje kriminalističko-istražnih i kriminalističko-obavještajnih kapaciteta SIPA-e, kao i međusobni odnos i ulogu osnovnih organizacionih jedinica i njihovih ekvivalenta u okviru regionalnih kancelarija na terenu, sa ciljem da se dodatno unaprijed operativni rad. Njegova realizacija treba da u potpunosti pravno definiše i zaokruži operativnu podršku i saradnju sa drugim agencijama za sprovodenje zakona u BiH. Takođe, realizacija predmetnog cilja treba da stvori formalno-pravni okvir za uspostavu mreže oficira za vezu SIPA-e u trećim zemljama, donošenjem neophodnih podzakonskih akata, kao i da uspostavi moderan i efikasan sistem izveštavanja.

Indikatori uspjeha u okviru implementacije ovog cilja su:

- a) usvajanje izmjena i dopuna Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji SIPA-e;
- b) donošenje pravilnika, instrukcija, upustava;
- c) stvaranje pravnog okvira za uspostavu mreže oficira za vezu SIPA-e u trećim zemljama;
- d) potpisivanje sporazuma o policijskoj saradnji, kao i memoranduma o razumjevanju i instrukcija koje operacionalizuju saradnju na terenu;
- e) uspostavljanje novog sistema izveštavanja u SIPA-i;
- f) potpisivanje sporazuma BiH sa EUROPOLOM.

**STRATEŠKI CILJ 2. Unaprjeđenje kriminalističko-istražnih i
kriminalističko-obavještajnih kapaciteta kao odgovor na pojavne oblike
kriminala iz nadležnosti SIPA-e**

Savremeni bezbjednosni izazovi, posebno aktuelni trendovi kriminalnih aktivnosti iz nadležnosti SIPA-e, predstavljaju najveću prijetnju za bosanskohercegovačko društvo i njegove institucije, što generiše potrebu operativnog postavljenja i rezolutnih zahtjeva za brzo prilagođavanje i pružanje adekvatnog odgovora agencija za sprovođenje zakona.

U kontekstu navedenih prijetnji a u cilju pružanja blagovremenog, efikasnog i profesionalno kompetentnog suprostavljanja kriminalnim aktivnostima pojedinaca i grupa, SIPA želi da otkloni i identifikuje ograničenja i slabosti u kriminalističko-obavještajnom procesu, te da ga organizaciono, kadrovski, tehnološki i funkcionalno medelira kako bi izgradila djelotvorniji sistem prikupljanja, procjene, upoređivanja, analize i raspodjele kriminalističko-obavještajnih podataka.

Činjenica da se glavna pokretačka snaga organizovanog kriminala u BiH nalazi u sticanju ekonomskih moći, te da ekomska moć i uticaj organizovanog kriminala u BiH generira njegov nekontrolisani pristup u različita područja kriminalnog djelovanja, snažno opredjeljuje SIPA-u da u narednom periodu optimalnim kombinovanjem do sada zavidno edukovanih i tehničko-tehnološki opremljenih kriminalističko-istražnih resursa, kroz preventivnu, otkrivačku i istraživačku aktivnost, u saradnji sa ostalim agencijama za sprovođenje zakona u BiH i nadležnim tužilaštvarima, pruži blagovremen, zakonit, profesionalan i efikasan odgovor koji će građanima i drugim pojedincima i njihovoj imovini pružati zaštitu i vratiti im osjećaj bezbjednosti, samopouzdanja i vjeru u sistem bezbjednosti.

Strateški cilj 2: Unaprijeđenje kriminalističko-istražnih i kriminalističko-ohvajačnih kapaciteta kao odgovor na pojavne oblike kriminala iz nadležnosti SIPA-e

Nosilac cilja: Kriminalističko-istražno odjeljenje

Programi za implementaciju cilja:

Oznaka	Pregled programa	Organizacione jedinice za sprovođenje programa	Rok za realizaciju	Budžet implikacije
2.1.	Proširiti i ojačati operativne i tehničke kapacitete kako bi se znatno bolje koristile posebne istražne radnje u otkrivanju i istraživanju neobičnih oblika organizovanog kriminala, terorizma i korupcije.			
2.2.	Unaprijediti komunikaciju i saradnju, kao i razmjenu informacija u segmentu krvavih istraživača sa Tužilaštvo BiH i drugim nadležnim tužilaštvinama.			
2.3.	Unaprijediti komunikaciju, saradnju i razmjenu informacija sa drugim policijskim agencijama i subjektima koji učešćuju u istragama.			
2.4.	Uspostaviti novi sistem selekcije i pripreme rada prikrivenih istraživača, te u saradnji sa Tužilaštvo BiH posebno definisati njihovo angažovanje u istragama koje se vode na međunarodnom nivou.			
2.5.	Vršiti adekvatno kadrovsko strukturiranje kriminalističko-istražnih resursa, te afirmisati definisane standarde SIPA-e u strukturiranju sastava „ad hoc“ istražnih timova i metodološkog koncepta za vodenje najkompleksnijih krvavih istraživača.	05, 06, 07, 09, 10, 14, 15, 16, 17	2017.	DA
2.6.	Unaprediti standarde i razvijati viši nivo pojedinačnog učinka na svim organizacionim nivolum, te unaprijediti postojeći nivo planiranja, organizacije, vodenja, podrške i supervizije u krvavim istragama i jasno razviti ulogu sjedišta SIPA-e prema regionalnim kancelarijama u odnosu na nadređodavnu, koordinirajuću i savjetodavnu ulogu.			
2.7.	Uspostaviti sistem integriranih finansijskih istraživača i direktne funkcije identifikovanja i efikasne zaplijene, obezbjeđenja i oduzimanja nezakonito steklene imovine, odnosno imovinske koristi, te edukovati i opremiti specijalističke timove za vodenje integriranih finansijskih istraživača.			
2.8.	Unaprijediti tehničko-tehnološke i metodološke pretpostavke za efikasnije vođenje krvavih istraživača, te razvijeti efikasnu saradnju istražnih kapaciteta sa ohvajačnim kapacitetima i napredniji pristup postojecim bazama podataka u okviru SIPA-e.			

Oznaka	Pregled programa	Organizacione jedinice za sprovodenje programa	Rok za realizaciju	Budžet implikacije
2.9.	Definisati operativne pravce obavještajnog rada, odrediti noveće kriminalističko-obavještajnjog rada, afirmisati osnovne principe kriminalističko-obavještajnjog procesa, kao i metodologije uspostavljanja i vođenja odgovarajućih evidencija, uvažavajući princip zaštite tajnosti podataka.			
2.10.	U skladu sa strateškim ciljevima SIPA-e standardizovati metodologiju izrade plana prikupljanja kriminalističko-obavještajnih podataka, unaprediti sistem prikupljanja informacija, ocjene pouzdanosti izvora i kvaliteta informacije, razviti visok nivo organizacije aktivnosti kriminalističko-obavještajnjog procesa, sa ciljem definisanja mreža i stvaranja krim. obavještajne mreže na području BiH.		05, 06, 07, 09, 10, 14, 15, 16, 17	2017. DA
2.11.	Razvijati odgovarajuće modelе koji obuhvataju strukturiran i metodološki pristup analitičkoj obradi velikog broja krim. obavještajnih informacija kako bi analizirane informacije bile prikazane vizuelno jednostavno i jasno, uspostaviti nove, dodatne odgovarajuće baze podataka i upotrebljavati savremene analitičke programe, te jasno definisati proizvode i poluproizvode obavještajnjog rada.			
2.12.	Nastaviti sa procesom sistemskog razvoja Programa rada sa informantima, pronaalaženja modaliteta infiltriranja istih u kriminalne grupe koje se bave najtežim oblicima kriminala iz nadležnosti SIPA-e, te implementaciju svih segmenta Instrukcije o radu se informantima.			

6.2.2. OČEKIVANI REZULTATI CILJA - INDIKATORI USPJEHA

Nastaviti rad na obezbjedivanju neophodne operativno-taktičke, tehničko-tehnološke, metodološke i materijalno-tehničke pretpostavke za efikasno i uspješno vođenje najzahtjevnijih istraga iz oblasti organizovanog kriminala, korupcije, teškog finansijskog kriminala, pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao i istraživanja krivičnih djela ratnih zločina. Takođe, obezbjediti struktuiranu kriminalističko-obavještajnu djelatnost usmjerenu ka organizovanom, planskom i sistematskom procesu prikupljanja i analitičkoj obradi obavještajnih podataka iz svoje nadležnosti, sa jasnim ciljem da identificuje, obavještajno istražuje i definiše nosioce kriminalnih aktivnosti, bilo da se radi o pojedincima ili organizovanim grupama. Provođenje jasno definisanih strategija za ostvarenje ovog strateškog cilja obezbijediće operabilnost, usmjerenošć i ciljnu orijentisanost kapaciteta za istraživanja kriminalnih aktivnosti organizovanih grupa visokog profila, definisanim modeliranjem, ekipiranjem i kombinovanjem visokosofisticiranih istražnih mjera i radnji u okviru usvojenih metodika otkrivanja, istraživanja i razjašnjavanja kriminalnog kolektiviteta zločinačkih organizacija koje djeluju na području BiH i regionala. Pored toga, u formalnom, materijalnom, sadržajnom i funkcionalnom smislu unaprijediće se dosadašnji model analize, izrade, raspodjele i eksploatacije poluprodukata i produkata kriminalističko-obavještajnog rada, te efikasniji sistem obavještajno-analitičke podrške tekućim istražnim aktivnostima SIPA-e.

Indikatori uspjeha u okviru implementacije ovog cilja su:

- a) broj sprovedenih istraga borbi protiv organizovanog kriminala, korupcije, pranja novca, terorizma i ratnih zločina;
- b) broj podnesenih izvještaja o počinjenom krivičnom djelu i broj prijavljenih lica obuhvaćenih navedenim izvještajima u specifičnim područjima istraživanja kriminala i broj podignutih optužnica;
- c) učestalost i efikasnost primjene posebnih istražnih radnji u krivičnim istragama;
- d) broj i količina zaplijenenog i oduzetog nezakonito stečenog novca i imovine, uključujući i krijumčarenu robu (droga, oružje, krivotvoreni novac, krijumčarena roba);
- e) visina materijalne štete pričinjene izvršenjem krivičnog djela, odnosno pribavljena protivpravna imovinska korist;
- f) broj lica lišenih slobode, s posebnim akcentom za lica kojim je određena mjera pritvora;
- g) broj sprovedenih istražnih mjera i radnji;
- h) kvantitet i kvalitet prikupljenih obavještajnih podataka u specificiranim područjima obavještajnog istraživanja (organizovani kriminal, korupcija...);
- i) broj i kvalitet strateških, operativnih i taktičkih izvještaja, analiza;
- j) pokazatelji iz oblasti razmjene kriminalističko-obavještajnih podataka sa drugim agencijama;
- k) pokazatelji iz oblasti rada sa informantima SIPA-e;
- l) broj, kvalitet i struktura poluprodukata i produkata obavještajnog rada po vrstama;
- m) pokazatelji iz oblasti obavještajno-analitičke podrške;
- n) obavještajni kapaciteti na tekućim istragama;
- o) pokazatelji iz oblasti unosa podataka u baze, njihova selekcija, analiza itd.i
- p) efikasnost (odnos upotrebljeni kapaciteti SIPA-e naspram rezultata akcije).

**STRATEŠKI CILJ 3. Jačanje organizacione strukture SIPA-e i
osigurati adekvatan potencijal u ljudskim resursima**

Pojavni oblici i trendovi kriminalnih aktivnosti u BiH impliciraju potrebu za sveobuhvatnom i cjelovitom analizom trenutnih organizacionih rješenja, efikasnosti, naročito do sada definisanih efektivnih operativnih kapaciteta predviđenih za ostvarivanje operativno-otkrivačke i istraživačke funkcije SIPA-e i njenog linijskog i funkcionalanog rasporeda. Donošenjem novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Državne agencije za istrage i zaštitu (oktobar 2014. godine) ojačani su kapaciteti za borbu protiv terorizma, organizovanog kriminala, korupcije i teškog finansijskog kriminala kao i istraživanja ratnih zločina i unaprijedena je linijska i funkcionalna odgovornost. U budućem periodu nužno je razviti bolju koordinaciju, sadejstvo i saradnju, posebno obavještajno-istražnog kapaciteta.

Aktuelni i budući sigurnosni izazovi zahtijevaju razvijanje politike planiranja, privlačenja i zapošljavanja najkvalitetnijih kadrovskih potencijala, sa adekvatnim i stručnim i moralnim akreditivima, koji će uz adekvatnu obuku i potpuno profesionalni razvoj u SIPA-i biti garant za postizanje vrhunskih rezultata. Imajući u vidu ograničenja u zapošljavanju novih kadrova, s obzirom na limitirani budžet za ove potrebe, značajan napor treba usmjeriti na bolje iskorištavanje postojećih kadrovskih potencijala poboljšanjem organizacionog procesa, prakse rukovođenja osobljem u kojoj će se, na principu pravičnosti i jednakosti, unapređivati i nagrađivati samo najbolji. Radi toga potrebno je modernizirati i ažurirati baze podataka zaposlenih, te osposobiti rukovodeće službenike za svršishodno upravljanje kadrovskim potencijalima i povećati njihov radni rezultat.

Strateški cilj 3: Jačanje organizacione strukture SIPA-e i osigurati adekvatan potencijal u ljudskim resursima

Nosilac cilja: Sektor za planiranje, analitiku, saradnju i informisanje / Sektor za administraciju i unutrašnju podršku

Program za implementaciju cilja:

Oznaka	Pregled programa	Organizacione jedinice za sprovodenje programa	Rok za realizaciju	Budžet implikacije
3.1.	Implementacija novootvorenih organizacionih jedinica, te transformacija postojećih formi u novu organizacionu strukturu, u segmentu istražnih kapaciteta, međunarodne i međuagencijske saradnje, te strateškog planiranja i analize.			
3.2.	Organizaciono-sistematsizacijski strukturirati organizacione kapacitete za sprovođenje integrisanih finansijskih istražaja, zaštite tajnih podataka, informatičke sigurnosti i elektronske zaštite.			
3.3.	Modifikacija postojećih organizacionih rješenja unutrašnjih organizacionih jedinica prema važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji SIPA-e, sa ciljem prilagođavanja definisanim standardima vodenja konkretnih istraživa.			
3.4.	Nastaviti aktivnosti na daljem funkcionisanom usklađivanju organizacione komponente kriminalističko-obavještajne djelatnosti.			
3.5.	Na osnovu analize postojećeg stepena funkcionisanja IKT sistema SIPA-e, sačiniti prijedlog nadogradnje projekta Informaciono-komunikacionog sistema, te modifikovati postojeći informacioni sistem upravljanja dokumentima i prilagođiti ga operativnim zahtjevima i potrebama, kao podrška efikasnjem i efektivnjem radu.	04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17	2017.	DA
3.6.	Nastaviti aktivnosti na implementaciji moderne politike planiranja, zapošljavanja, popunjavanja SIPA-e potrebnim kadrovima, privlačenjem i zadržavanjem najkvalitetnijih ljudskih potencijala.			
3.7.	Raspored, unapredjenje i profesionalni razvoj zaposlenih u SIPA-i, bazirat principijelno i konceptualno u skladu sa stručnim kvalifikacijama, profesionalnim iskustvom, dosegajućim korektnim rezultatima rada i iskazanim afinitetima za obavljanje specifičnih poslova i zadataka, posebno u segmentu operativnih poslova ovlaštenih službenih osoba SIPA-e.			
3.8.	Razviti integralan sistem upravljanja radnim učinkom i vrednovanja rezultata rada, razvijanjem individualnih i kolektivnih indikatora uspeha, te kreirati sistem upravljanja profesionalnim razvojem srednjeg rukovodnog kadra.			
3.9.	Modernizirati i ažurirati odgovarajuće baze podataka zaposlenih, te kontinuiranim procesom analize razviti moderne procedure upravljanja istim.			
3.10.	Razviti sveobuhvatne programe stručnog osposobljavanja i usavršavanja svih zaposlenih u SIPA-i, posebno na operativnim linijama rada, radi sticanja dodatnih znanja i vještina iz oblasti kriminalističkih takтика, tehnike i metodike u primjeni i eksploataciji savremenih tehničko-tehnoloških dostignuća, u funkciji sprovodenja nezaštenjih poslova i zadataka na otvaranju i istraživanju krivičnih djela iz nadležnosti SIPA-e, te razviti i izraditi moderan program za dodatno osposobljavanje i usavršavanje rukovodnih policijskih službenika na svim nivoima radi daljeg unapređenja funkcije rukovanja.			

6.3.2. OČEKIVANI REZULTATI CILJA - INDIKATORI USPJEHA

Implementacija ovog strateškog cilja omogućuje da SIPA svoju unutrašnju organizacionu strukturu, prije svega kriminalističko-istražnih kapaciteta, prilagodi savremenim trendovima kriminalnih aktivnosnit u BiH i regionu, kao i obavezama koje proističu iz strateških dokumenata SIPA-e i Ministarstva sigurnosti BiH. Pored toga strategije će u budućnosti omogućiti jačanje međunarodne i međuagencijske policijske saradnje, te odnosa sa javnošću strateških planiranja i analize. Ovaj strateški cilj treba da osigura i zapošljavanje novih kadrova sa adekvatnim moralnim, obrazovnim i stručnim kvalifikacijama, te bolje iskorištavanje kadrovskih i materijalnih kapacitete. Stvorice se pretpostavke za uspostavljanje efikasnog sistema rukovođenja na svim nivoima, sa jasno definisanim elementima za funkcionisanje modernog sistema upravljanja zaposlenih, koji će rezultirati povećanjem efekata radna svih zaposlenih.

Indikatori uspjeha u okviru implementacije ovog cilja su:

- a) usvajanje novih organizacionih rješenja i transformacija postojećih;
- b) pokazatelji efikasnosti operativnih kapaciteta organizacionih jedinica;
- c) pokazatelji o efikasnosti vođenja složenih istraga;
- d) procjena analiza efektivnih operativnih kapaciteta;
- e) nadležnosti instruktivnog nadzora, koordiniranja i instruktivnog usmjeravanja od strane nadležnih rukovodilaca organizacionih jedinica u sjedištu u odnosu na regionalne uredе po linijama rada;
- f) zainteresovanost građana za radu u SIPA-i;
- g) stanje popunjenoosti radnih mjesta u SIPA-i;
- h) broj slobodnih pozicija za interno unapređenje i broj unaprijedjenih pripadnika SIPA-e;
- i) stanje uređenosti odgovorajućih baza podataka zaposlenih;
- j) planovi i programi stručnog osposobljavanja i usavršavanja i njihova realizacija u SIPA-i;
- k) uspostava sistema interne kontrole.

STRATEŠKI CILJ 4. Jačanje podrške, saradnje i razmjene informacija sa domaćim i međunarodnim partnerima

Globalizacija u savremenom svijetu donosi nove oblike interakcije u svim sferama života i rada, "lomi" tradicionalne granice nacionalnih država i direktno dovodi do bezbjednosnih implikacija i deficita s jedne strane i potrebe za integracionim oblicima saradnje, s druge strane. Raznolikost i različite forme organizovanog i transnacionalnog kriminala uslovjavaju novi sistemski pristup u kreiranju blagovremenog i efikasnog odgovora na rastuće prijetnje i savremene oblike kriminala. Prostor BiH je veoma interesantan sa stanovišta nezakonitih djelovanja transnacionalnih kriminalnih organizacija, sa veoma naglašenim simboličkim vezama koje ostvaruju sa domaćim kriminalnim grupama koje direktno utiču na opštu bezbjednosnu situaciju.

Radi organizaciono-sistemskog djelovanja na području borbe protiv svih vidova organizovanog kriminala, kao i definisanja uloge SIPA-e u toj borbi, uočeni su određeni nedostaci i ograničenja, te prepoznata potreba za dodatnom afirmacijom službene saradnje na nacionalnom i međunarodnom nivou, naročito u segmentu unapređenja podrške, saradnje, razmjene informacija i raspoloživih resursa, te operativnog djelovanja u sprovodenju zajedničkih antikriminalnih operacija, isključivo u skladu sa zakonskim nadležnostima SIPA-e.

Strateški cilj 4: Jačanje podrške, saradnje i razmjene informacija sa domaćim i međunarodnim partnerima					
Programi za implementaciju cilja:					
Oznaka	Pregled programa	Organizacione jedinice za sprovodenje programa	Rok za realizaciju	Budžet	Implikacije
4.1.	Nastaviti implementaciju multilateralnih sporazuma potpisanih na nivou BiH koji se odnose na međunarodnu policijsku saradnju i inicirati aktivnosti na potpisivanju bilateralnih sporazuma sa zemljama u okruženju I regiji sa kojima nisu uspostavljeni pravni mehanizmi međunarodne policijske saradnje.				
4.2.	Razviti operativne mehanizme, partnerske odnose i relacije na međunarodnom nivou radi unapređenja međunarodne saradnje, razmjene informacija i sprovodenja zajedničkih međunarodnih istraživačkih postrojbičnih pravne okvire unutar zemlje partnera u konkretnim aktivnostima, te razviti inicijativu za uspostavu regionalnog centra za borbu protiv terorizma				
4.3.	Uspostaviti mrežu oficira za vezu u trećim zemljama i međunarodnim organizacijama, u skladu sa operativnim potrebama.		04, 05, 06, 07,		
4.4.	Obvezljediti potpunu saradnju i implementaciju potpisanih sporazuma i memoranduma o razumjevanju između SIPA-e, policijskih organa i drugih službenih partnera u BiH i inicirati donošenje dodatnih memoranduma o saradnji i razumjevanju u svim oblastima iz nadležnosti SIPA-i, posebno u segmentu razrade operativnih mehanizama za kreiranje zajedničkih operativnih aktivnosti u borbi protiv kriminala.		08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17	2017.	DA
4.5.	Unaprijediti postojeće modele i mehanizme razmjene obaveštajnih podataka radi poboljšanja sistema razmjene informacija sa službenim partnerima SIPA-e, modernim i naprednim sistemom komunikacije, uz istovremenu zaštitu, a sve u skladu sa zakonskim propisima.				
4.6.	Jačanje postojeće saradnje sa stranim diplomatsko-konzularnim predstavnistvima, u cilju pružanja maksimalne zaštite službenicima Isth.				
4.7.	Unaprijediti međugendžsku i međunarodnu saradnju u području organizovanja zajedničkih specijalističkih obuka, edukacije, razmjenu resursa poput osobja, tehničke opreme i imenovati oficira za vezu.				

6.4.2. OČEKIVANI REZULTATI CILJA - INDIKATORI USPJEHA

Državna agencija za istrage i zaštitu, kao prepoznatljiv partner u oblasti međunarodne policijske saradnje u regionu, želi da dodatno afirmiše svoj integritet i dodatno unaprijedi međuagencijsku saradnju sa agencijama za sprovođenje zakona na nivou BiH i na međunarodnom nivou. U tom kontekstu, implementacija važećih multilateralnih i bilateralnih sporazuma o policijskoj saradnji, uspostavljanje operativnih mehanizama, partnerskih odnosa, te izvođenje koordiniranih policijskih akcija na nivou BiH i u regionu, predstavljaju imperativ u okviru definisanih strategija za implementaciju ovog cilja. Realizacija ovog cilja treba da dodatno ojača službenu saradnju sa međunarodnim partnerima, koja se ogleda u uspostavljanju mreže oficira za vezu u trećim zemljama i međunarodnim organizacijama.

Indikatori uspjeha u okviru implementacije ovog cilja su:

- a) broj uspješno okončanih aktivnosti međuagencijske saradnje (obuke, razmjena osoblja, opreme, objekata, oficiri za vezu);
- b) pokazatelji o broju i strukturi razmijenjenih informacija sa partnerima i pokazatelji o rezultatima ove razmjene;
- c) pokazatelji o stepenu implementacije sporazuma o policijskoj saradnji, pokazatelji o broju i strukturi memoranduma o razumijevanju i instrukcija koji operacionalizuju saradnju na terenu;
- d) broj, obim, struktura i efikasnost zajednički izvedenih policijskih operacija;
- e) pokazatelji o učešću SIPA-e u radu međuagencijskih udarnih grupa, ekspertske tijela, savjetodavnih grupa;
- f) procjena spremnosti partnera SIPA-e u sprovođenju zakona (domaćih i međunarodnih) za ustupanje informacija.

CILJ 5. Održati dostignuti pozitivan imidž SIPA-e u javnosti i intenzivno raditi na njegovom daljem unapređenju

Nastaviti sa unapređenjem funkcije informisanja i odnosa sa javnošću, kao i sa stvaranjem univerzalnog obrasca potrebnih etičkih, moralnih i stručnih kvaliteta i sposobnosti svih zaposlenih, kako bi se dodatno afirmisao i promovisao imidž SIPA-e u javnom mnijenju. Takođe, potrebno je donjeti nova interna akta u oblasti informisanja i odnosa s javnošću, kojima će se decidno urediti interna i eksterna komunikacija SIPA-e.

Radi pozicioniranja SIPA-e kao vodeće snage u sistemu bezbjednosti BiH, ojačati kapacitete SIPA-e u dijelu odnosa s javnošću, u okviru kojih će se inovativnim pristupom u odnosima sa javnošću, posebno u prezentovanju uspješnih policijskih aktivnosti i rezultata rada SIPA-e uopšte, dodatno učvrstiti liderска pozicija SIPA-e na domaćem i međunarodnom planu.

Strateški cilj 5: Održati dosegnuti pozitivan imidž SIPA-e u javnosti i intenzivno raditi na njegovom daljem unapređenju					
Nositelj cilja: Sektor za planiranje, analitiku, saradnju i informisanje					
Programi za implementaciju cilja:					
Oznaka	Pregled programa	Organizacione jedinice za sprovođenje projekta	Rok za realizaciju	Budžet	Implikacije
5.1.	Razvijati proaktivne i fleksibilne odnose s javnošću, preuzimanjem inicijative u informisanju i unapređenju svih vidova komunikacije.				
5.2.	Planski, organizovano, koordinirano i pravovremeno izveštavati javnost o aktivnostima SIPA-e, uz razvijanje "ad hoc" međijskih strategija za konkrete operativne akcije, te minimizirati različite spoljne uticaje na objektivno izveštavanje.				
5.3.	Unaprijediti internu komunikaciju u SIPA-i, kako bi se podigao nivo informisanosti svih zaposlenih o relevantnim pitanjima, te dodatno afirmisati korištenje savremenih informacionih tehnologija u te svrhe.	04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17	2017.	DA	
5.4.	Dodatao unaprijediti saradnju i interakciju s građanima, razvijati partnerске odnose u zajednici, te afirmisati učešće na naučnim skupovima, konferencijama i okruglim stolovima međunarodnog karaktera.				
5.5.	Podizanje nivoa svijesti i individualne odgovornosti svih zaposlenih, kako bi se jačanjem individualnog integriteta svakog zaposlenog, njegovih profesionalnih, moralnih i stručnih kvaliteta dodatno afirmisao i promovirao pozitivan imidž SIPA-e u javnosti.				
5.6.	Izraditi i implementirati Strategiju za odnose s javnošću SIPA-e i akcioni plan.				

6.5.2. OČEKIVANI REZULTATI CILJA - INDIKATORI USPJEHA

Imajući u vidu značaj i ulogu odnosa sa javnošću i percepciju javnosti i građana prema radu SIPA-e, ostvarivanje ovog strateškog cilja pruža objektivne pretpostavke da se jasnom unutrašnjom strukturu SIPA-e profesionalnije i efikasnije promoviše imidž SIPA-e kreiranjem i dizajniranjem konkretnih programa, posebno u segmentu kvalitetne prezentacije uspješnih policijskih aktivnosti, bezbjednosnih događaja u okviru nadležnosti SIPA-e, kao i modernim informativnim kampanjama usmjerenim na jačanje ugleda SIPA-e.

Indikatori uspjeha u okviru implementacije ovog cilja su:

- a) opremanje materijalno-tehničkim sredstvima neophodnim za rad Grupe;
- b) seminari, programi za osposobljavanje zaposlenih u Grupi;
- c) pokazatelji u broju objavljenih informacija o policijskim operacijama;
- d) broj posjeta web stranici SIPA-e (broj pregledanih objava);
- e) analiza objavljenih medijskih sadržaja i periodične ankete kako bi se utvrdila percepcija javnosti prema radu SIPA-e;
- f) pokazatelji o javnim kampanjama u vezi sa antikriminalnim operacijama, *crime-stoperi*, učešće na javnim okruglim stolovima, debatama, kontakt emisijama;
- g) prezentacija o institucionalnim aktivnostima SIPA-e (kontakti sa predstavnicima bezbjednosnih agencija i drugih domaćih i inostranih partnera i institucija, potpisivanje sporazuma, memoranduma i protokola o saradnji i razumijevanju);
- h) pokazatelji o obimu i kvalitetu komunikacije sa javnošću putem web stranice.

